

ÅRSRAPPORT 2012

MELHUS BANKEN

Dine ønsker - vår utfordring!

STYRETS ÅRSBERETNING

1. Gjeldskrisen i Europa og USA vedvarer

Ved utgangen av 2012 har fortsatt de fleste europeiske land og til dels også USA, store utfordringer i sin realøkonomi. Arbeidsledigheten har satt seg fast spesielt i Sør Europa, med arbeidsledighetstall godt over 10 %. For ungdomsgenerasjonen er situasjonen spesielt ille, med ledighetstall opp mot 30 %. Hovedutfordringen er nasjonalstatenes alt for høye gjeld, som nødvendigvis må reduseres for å opprette en bærekraftig og stabil nasjonaløkonomi. Det økonomiske aktivitetsnivået i disse verst rammede landene tilsier økte stimuli til vekst i økonomien, noe som er umulig gjennom kravene til redusert gjeld. Derved har man på mange måter en gordisk knute, som ikke kan åpnes raskt. Man velger isteden å bruke tid for å redusere gjelden betydelig over tid, før man igjen gir gass i økonomien. Dette vil nødvendigvis føre til mer sosial nød over en lengre periode, men kan samtidig se ut til å være eneste mulige løsning, dersom målet er langsiktige gode og bærekraftige løsninger for nasjonaløkonomiene i disse landene.

Også våre naboland, Sverige og Danmark, har store utfordringer med svært lave vekstrater og betydelige arbeidsledighet. Sverige opplevde i 2011 stor vekst i sin produksjon, med tilhørende optimisme hos forbrukere med sterk forbruksvekst. På slutten av 2012 er denne tendensen helt borte, og forbruksvekst og produksjon er igjen på full fart nedover. Som en følge av dette senket nasjonalbanken sine styringsrenter i 4. kvartal 2012, uten at dette til nå har slått ut i positiv retning. Situasjonen i Danmark er svært lik den svenske. Også her er vekstprognosene kraftig nedjustert, nærmest til null for 2012.

Den desidert største økonomien i Europa, Tyskland, har gjennom hele 2012 blitt oppfattet som positiv og oppegående. Tyskland har på mange måter fremstått som den økonomien som skal bidra til å trekke europeisk økonomi opp fra en svært problematisk situasjon. Nå viser det seg, ved slutten av 2012, at heller ikke tysk økonomi er så solid og usårbar som mange kanskje har oppfattet den. Den tyske nasjonalbanken antyder faktisk en reell tilbakegang i den økonomiske veksten for 4. kvartal 2012. Dette er en utvikling som er svært alvorlig, ikke bare for EU landenes økonomiske situasjon, men også norsk økonomi, spesielt landbasert norsk eksportindustri. Skulle alle våre 3 største eksportmarkeder komme inn i en resesjon i 2013, vil dette bli en stor utfordring, også for norsk økonomi.

2. Norsk økonomi

Norsk økonomi fortsetter å trosse meget svake internasjonale konjunkturer. Lav rente og høy etterspørsel fra petroleumsnæringen er hoveddriverne bak den sterke norske økonomien. Ved uendret olje- og gasspriser, samt fortsatt høy etterspørsel etter disse produktene internasjonalt, forventes den norske aktivitetsveksten å fortsette over tid. Svak internasjonal etterspørsel etter produkter fra Fastlands-Norge bidrar imidlertid til varierende produksjonsutvikling i ulike bransjer, til tross for høy innenlandsk etterspørsel. Det er forventet en fortsatt høy innenlandsk etterspørsel i 2013, med en gradvis avmatning i 2014 og 2015. Forhåpentlig vil den internasjonale veksten ta seg gradvis opp i samme tidsperiode, slik at man får en myk landing i den ensidige norske høykonjunkturen.

Lave internasjonale renter, sterk norsk krone, lav inflasjon som skyldes gunstige importpriser og moderat press i arbeidsmarkedet som følge av stor arbeidsinnvandring, har ført til lave norske renter. På grunn av stor usikkerhet omkring den økonomiske utvikling, vil kapital strømme mot de "sterke" økonomiene som Tyskland og Norge, med den følge at norske kroner styrker seg og renten i Norge forblir på et lavt eller ytterligere lavere nivå enn i dag.

Boligbyggingen i Norge har tatt seg en god del opp i 2012, men det bygges fortsatt for lite boliger i Norge, spesielt i de 4 storbyområdene. Dette medfører kraftig vekst i boligprisene her. Det er ikke et generelt problem med høy boligprisvekst i Norge, og det er derfor lite som tyder på en "boligboble". Boligprisene steg i gjennomsnitt 7,7 % i 2012, høyest prosentvis prisstigning var det i Trondheim og Drammen med ca. 10 %. Finanstilsynets innføring av egenkapitalkrav fra yngre boligkjøpere har så langt, etter vår vurdering, ikke fått og vil neppe heller få noe effekt på utviklingen av boligprisene. Tvert i mot er det mye som tyder på at denne utfordringen løses gjennom kreative finansielle løsninger fra foreldre og de unge selv.

Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin trendfremskrivning av norsk økonomi tilsier lav inflasjon og høy reallønnsvekst i 2013 og 2014. Spareraten i Norge er stigende, opp mot 9 % av disponibel inntekt, noe som er svært positivt.

Arbeidsledigheten er fortsatt lav, rundt 3 %. Det er skapt mer enn 100.000 nye jobber i Norge i 2011 og 2012, men som følge av betydelig arbeidsinnvandring har dette ikke påvirket ledighetstallene i vesentlig grad. Innenfor enkelte kategorier stillinger, som for eksempel ingeniører og helsepersonell, oppleves det en betydelig underdekning av kvalifisert arbeidskraft.

Nye store oljefunn så vel i Nordsjøen som i nordområdene, gjør at norsk olje- og oljeserviceindustri er inne i en periode med høy aktivitet. Investeringer i olje- og gassvirksomheten, inklusiv serviceindustrien økte med 14 % i 2012, og forventes å øke tilsvarende i 2013. Utfordringen for Norge ligger i at olje- og oljeserviceindustrien setter rammebetingelsene for lønns- og kostnadsutviklingen nasjonalt, også for øvrig industri- og tjenesteproduksjon. Dette innebærer en sterkere lønns- og kostnadsvekst enn hva bedriftenes konkurrenter internasjonalt har, noe som fører til en svekket konkurranseevne over tid. Man må kunne stille spørsmål om en slik oljesmurt økonomi er bærekraftig sett i et lengre perspektiv.

Den norske oljeavhengigheten krever en stram finanspolitikk ved å holde lave renter og kronekursen under kontroll, samt lav inflasjon for å dempe lønnsveksten. For ytterligere å opprettholde konkurransekraft vil man over relativt kort tid se et endret pensjonssystem, fra ytelsesbasert til innskuddsbasert. Noe annet er ikke bærekraftig.

I tillegg vil man i årene som kommer oppleve en relativt stor omstilling i norsk industri. Det norske lønnsnivået vil umuliggjøre en produksjon hvor håndkraft er en viktig innsatsfaktor. Norsk industri må derfor nødvendigvis dreies enda mer mot automasjon, samt en industri basert på kunnskap og kompetanse.

Norske forbrukere har også i 2012 hatt en sterk vekst i disponibel realinntekt som følge av et lavt rentenivå og et godt lønnsoppgjør. Spareraten i Norge har som tidligere kommentert økt, noe som har medført at omsetningstallene i handelsnæringen, ikke har økt tilsvarende reallønnsveksten.

Investeringslysten i norsk næringsliv er ved utgangen av 2012 beskjedent, sett bort fra olje og oljerelatert industri.

3. Lokal og regional økonomi

Melhus kommune er en del av et felles arbeidsmarked i Trondheimsregionen, og ca. 60 % av kommunens yrkesaktive har sin arbeidsplass i Trondheim. Melhus Kommune er med sine knapt 16000 innbyggere den største landkommunen i Sør-Trøndelag, og en kommune i sterk vekst.

Næringslivet i Melhus er dominert av landbruk, handelsbedrifter, mindre og mellomstore bedrifter innen bygg og anlegg, samt transportbedrifter. Generelt har næringslivet hatt et år på det jevne i 2012, med få nyetableringer og få konkurser. Det er praktisk talt ikke ledige lokaler for etableringer av nye bedrifter, og svært begrenset mulighet for å skaffe arealer til næringsbygg i sentrale deler av kommunen, bortsett fra arealer til kontor, tjenesteyting og butikkdrift. På tidligere Hofstad militærleir sør for sentrum har kommunen et større område for etablering av industri og plasskrevende næringsliv, men lite har skjedd på dette området så langt. Noe av årsaken til dette er usikkerhet omkring plassering av fremtidig godsterminal for Midt-Norge. De siste anbefalinger fra Jernbaneverket er at de to aktuelle lokaliseringsstedene er nettopp Søberg i Melhus kommune eller Torgård sør i Trondheim kommune.

I Melhus sentrum har det vært noe nybygging i 2012. Et kombinert forretningsbygg og leilighetsbygg av betydelig størrelse er ferdigstilt. Ytterligere et større byggeprosjekt er ved årsskiftet under planlegging, inneholdende 50 boenheter og 1500 kvadratmeter næringsareal. Forventet oppstart av bygging her er 2013. Flere mindre sentrumsprosjekter er under planlegging. Melhus kommune er i gang med en større utbygging av sykehjemmet Buen i kommunesenteret. Trondos (Trondheim og omegn Samvirkelag) har foretatt en omfattende utvidelse av den tidligere Coop Mega butikk og det foreligger planer for en vesentlig utvidelse av kjøpesenteret MelhusTorget. Aktiviteten i Melhus Sentrum er således rimelig høy.

Melhus Kommune er, som nabokommune til Trondheim, under kontinuerlig press for å tilrettelegge nye områder for boligbygging. Kommunen har, ut fra hensynet til eksisterende infrastruktur, spesielt skoler og barnehager, ønsket en kontrollert boligutbygging i og rundt Melhus sentrum, mens det stimuleres til økt boligutbygging i

kommunens øvrige tettsteder. Til tross for kommunens ønske om en balansert boligbygging er presset sterkest i og nært Melhus sentrum. Et større boligområde på Løvseth er sluttet i 2012 og et betydelig antall boliger er ferdigstillet og noe fortsatt under oppføring her. I og nær sentrum er en del boligkomplekser under oppføring eller slutført, mens det i øvrige deler av kommunen har vært begrenset med boligbygging.

Landbrukssektoren i kommunen er stabil. Det er fortsatt interesse for å etablere kylling- og eggproduksjon. Generelt er det en tendens til noen færre bruk, mens etablerte bruk driver i større skala, gjennom leie av jord fra de som slutter i næringen.

Trondheimsregionen er en av de sterkest voksende byregioner i Norge. Trondheim by med uregistrerte studenter har i dag ca. 200.000 innbyggere. Trondheimsregionen, definert innenfor 30 minutters bilkjøring fra Trondheim Torg, har ca 280.000 innbyggere. Denne regionen vokser med ca. 4.000 innbyggere hvert år, med de utfordringer og muligheter dette gir.

I Trondheim by har det vært høy aktivitet i 2012. På Sandmoen, grensende mot Melhus Kommune ble et område frigitt til næringsformål i 2010. Her er en rekke næringsbygg ferdigstillet, og mange nye igangsatt i 2012. Et nytt kombinert kjøpesenter og boligkompleks med totalt ca. 100 butikker, 100 leiligheter, samt et helse- og velværesenter med en samlet utbygging på ca. 60.000 kvadratmeter ferdigstillet på Strindheim (KBS). På Lade har Nordiske handelsparker bygget ut ca. 60.000 kvadratmeter nye butikkarealer. I tillegg har Trondos igangsatt ytterligere utbygging av City Lade, til ca 60.000 kvadratmeter kjøpesenter. På sørsiden av byen vil ferdigstilling av firefelts motorvei frem til avkjøring av kjøpesentrene her, utløse utbyggingskrav i størrelsesorden 100.000 kvadratmeter her. Bygging av Norges største konferansehottell på 31.000 m² ble sluttet på Brattøra i 2012. I dette området vil det bli flere større utbygginger i årene som kommer. Blant annet er et større bygg til Direktoratet For Naturforvaltning under oppføring, samt et større bro prosjekt for kryssing over sentralstasjonen. Ved Lerkendal har Trønderenergi flyttet inn i sitt nye hovedkontor. I tillegg er et nytt 25 etasjers hotell kombinert med 15.000 kvadratmeter næringsarealer under oppføring i samme område. Nærmest nabo er Lerkendal studentby med 6 større blokker inneholdende 700 studentboliger under oppføring. I dette området er også et nytt større bygg for Trondheim Økonomiske Høgskole under oppføring. Ved St. Olavs hospital er man i ferd med å avslutte en mer enn 10 år lang utbygging, med totalt mer enn 200 000 m² nytt universitetssykehus. Kun universitetssenteret/studentsenteret gjenstår og er under ferdigstilling neste år. Sykehusutbyggingen vil være fullført i 2014.

En rekke større boligprosjekter er under utvikling og utbygging. Spesielt på østsiden av byen er en rekke utbyggingsprosjekter i gang, men også i vest og sør er store områder for bolig under utbygging. Totalt vil ca. 1.500 nye boligheter fullføres i 2013.

Av veiprosjekter er Nordre avlastningsvei rundt Trondheim ytterligere forlenget ved Stavne. Videre fremdrift i retning Sluppen bru, samt ny Sluppen bru med tilhørende veisystem er i gangsatt. E6 øst, et prosjekt som har gått over flere år med tunnelforbindelse fra Nedre Elvehavn til Strindheim, samt videreføring av ny E6 til Omkjøringsveien, er under slutføring. Det samme er et treplans kryssløsning ved Strindheim. På sørsiden av byen mot Melhus, er første del av forlengelsen av firefelts E6 frem til avkjøringen ved City Syd med ny kryssløsning, kommet godt i gang i 2012.

På østsiden av byen, beliggende ved Omkjøringsveien er flere nye byggeprosjekter fullført i 2012. Dette gjelder blant annet nybygg for bil og møbler.

Totalt sett har det vært en betydelig aktivitet på anleggssektoren i hele regionen i 2013.

4. Banknæringen

Bankene har noe varierende resultater i 2012. Jevnt over må man imidlertid karakterisere året som et godt år for norske banker. Året har, som for 2011, gitt lavere rentemarginer, dog med en stigende tendens mot slutten av året. Norges Banks prognoser tilsier en tilnærmet uendret rente i 2012. Som omtalt under norsk økonomi, har vi tro på en noe lavere rente i 2013 som følge av stor kapitaltilførsel gjennom utlendingers kjøp av norske kroner.

På struktursiden ble det blant sparebankene gjennomført og forberedt nye fusjoner i 2012. Vi vil se en tilsvarende tendens i årene som kommer, da myndighetspålagte krav til bankene blir stadig mer kompliserte å forholde seg til,

spesielt for de minste sparebankene. Noen store og omfattende endringer i struktur vil imidlertid neppe forekomme i oversiktelig fremtid.

Fremmedkapitalmarkedet har vært rimelig godt i 2012, med noe reduserte risikopåslag ut over året. Samtidig er niborrenten betydelig redusert i 2012. Ved låneopptak i obligasjonsmarkedet har bankene derfor måttet betale en markedsrente som ligger betydelig lavere enn tidligere år. Påslagene på niborrenten har variert fra ca.80 pkt. til ca. 140 pkt., avhengig av løpetiden, størrelsen på banken og tidspunktet for låneopptaket.

Kredittveksten har også i 2012 gjennomgående vært høyere enn veksten i BNP, noe som på sikt ikke er bærekraftig.

5. Terragruppen – bankallianse og finanskonsern

Finanskonsernet Terra-gruppen AS er eid av 78 norske sparebanker, samt OBOS (Oslo Bolig- og Sparelag). Terragruppen og deres aksjonærer utgjør en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på om lag 270 milliarder kroner. MelhusBanken er medlem av gruppen, med en eierandel på 2,8 %.

Terragruppens mål er å ivareta aksjonærenes interesser på områder der de hver for seg ville hatt begrensede muligheter til å klare seg like godt alene. Siden etableringen i 1997 har Terragruppen vokst gjennom etableringer, organisk vekst og oppkjøp.

Eierbankene i Terragruppen har en samlet kundemasse på ca. 750 000 kunder og har landets høyeste kundetilfredshet og lojalitet av alle banker eller bankgrupper med fysisk kundekontakt i Norge. Dette gjør eierbankene og Terragruppen til en av de største og ledende aktørene i det norske markedet for finansielle produkter og tjenester. Eierbankene har samlet en betydelig distribusjonskapasitet med ca. 190 bankkontorer i 105 kommuner. Slik sett bidrar Terragruppen og eierbankene til mangfold i finansnæringen, lokal verdiskaping og nærhet til kundene.

Terragruppen arbeider for at eierbankene skal oppnå gode vilkår og effektiv drift. På bankenes vegne framforhandler Terragruppen løsninger som gir bankene strategiske og økonomiske gevinster. Gjennom alliansen får eierbankenes kunder tilgang til hele bredden av konkurransedyktige produkter og tjenester som den enkelte sparebank ikke ville kunne utvikle og tilby alene.

Gjennom sine produkselskaper tilbyr Terragruppen en lang rekke produkter. De viktigste er boliglån gjennom Terra Boligkreditt AS, debet- og kredittkort gjennom Terra Kortbank AS, skade- og livsforsikring gjennom Terra Forsikring AS, fond og tjenstepensjon gjennom Terra Forvaltning AS, aksje- og obligasjonshandel gjennom Terra Markets AS, samt leasing gjennom Terra Finans AS. Terra Boligkreditt ble skilt ut fra gruppen i 2012, og lagt direkte under bankenes eierskap.

I tillegg til den forretningsmessige driften i produkselskapene har Terragruppen ansvar for å utføre en rekke fellesoppgaver på vegne av eierbankene. Dette gjelder blant annet innkjøp og utvikling av tjenester og produkter innenfor IT, betalingsformidling, prosjektstyring, opplæring og kompetanseutvikling, samt fremme av bankenes næringspolitiske interesser. Dette er et ansvar av så stor betydning for bankene at det er besluttet en fusjon mellom Terragruppen AS og Terra Alliansen AS primo 2013. Derved blir alliansen liggende tett opp til konsernledelsen, med det fokus Alliansen fortjener.

Etter en omfattende strategiprosess, med totalt nye og endrete strategier for gruppen og alliansen, ble det i 2012 besluttet å endre gruppens navn tilbake til det opprinnelige navnet fra 90-tallet, Eika Gruppen AS. Navneendring skjer med virkning fra mars 2013.

6. Eierstyring og selskapsledelse

Dette kapittel følger av en norsk anbefaling vedrørende temaet eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av sentrale interesseorganisasjoner. Anbefalingen retter seg først og fremst mot selskaper notert på Oslo Børs.

Formålet med anbefalingen er at børsnoterte selskaper skal ha en modell for eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom eiere, styret og daglig ledelse ut over det som følger av lovgivning.

Videre er formålet å styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for egenkapitalbevisiere, ansatte og andre interessenter.

6.1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

6.1.1 Forstanderskapet

Bankens øverste organ er forstanderskapet. Dette er sammensatt av fire grupperinger: egenkapitalbevisiere, innskytervalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. Hver gruppering representeres med 8 representanter i forstanderskapet. Forstanderskapet velger styre, revisor og kontrollkomité. Forstanderskapets kontroll med virksomheten utøves av kontrollkomiteen, som i henhold til Sparebankloven har en jurist som leder. Samtidig bekreftes bankens internkontroll av statsautorisert revisor. Styret er forstanderskapets organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Forstanderskapet godkjenner årsregnskap og beslutter honorarer. Forstanderskapet beslutter videre egenkapitalemisjoner, erverv av egne egenkapitalbevis, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Forstanderskapet beslutter også vedtektsendringer. Vedtektsendringer krever to uavhengige beslutningsmøter. Det avgis egen beretning fra revisor og egen melding fra kontrollkomiteen til forstanderskapet, i forbindelse med fremlegging og godkjennelse av årsregnskapet.

6.1.2 Styret

Styret består av 7 representanter som velges av forstanderskapet. 3 innskytervalgte representanter, en egenkapitalbevisier, en offentlige oppnevnte og en ansatte representant. I tillegg velger forstanderskapet et uavhengig medlem som skal godkjennes av Finanstilsynet. Vedkommende skal ha særlige kvalifikasjoner i forhold til bankens verdipapirkonsesjon. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen. Forstanderskapet velger styrets leder og styrets nestleder.

Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom månedlig regnskapsrapportering og kvartalsvise rapporteringer av finansielle nøkkeltall, mot definerte grenseverdier. Gjennom utarbeidelse av instruks for risikoområder, bevilgningsfullmakter og årlig intern kontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll.

Styret fungerer som bankens revisjonsutvalg og har samlet den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta revisjonsutvalgets oppgaver.

Revisjonsutvalgets oppgaver er:

- a) Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen.
- b) Overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring, samt bankens internrevisjon om slik funksjon er etablert.
- c) Ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet.
- d) Vurdere og overvåke revisors uavhengighet, jf. Revisorloven kapittel 4, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet utgjør en trussel mot uavhengigheten.

6.1.3 Bankens ledelse

Bankens ledergruppe består av 6 ledere, samt bankens controller.

Banksjef rapporterer til styret. Banksjef har det overordnede ansvar for ledergruppen og bankens daglige drift. Banksjef er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og har variert yrkesmessig bakgrunn. 4 år i revisjon, 6 år som økonomidirektør innen bilbransjen, samt 3 år som region- og markedsdirektør i finansbransjen. Banksjef ble ansatt i 1988.

Assisterende banksjef rapporterer til banksjef, og er banksjefs stedfortreder. I tillegg til stedfortrederfunksjonen har ass. banksjef det faglige ansvar for IT, økonomi og eiendomsdrift. Ass. banksjef er utdannet bankøkonom, og har erfaringsbakgrunn fra de fleste områder innen bankdrift. Ansatt i banken siden 1979.

Administrasjonssjef rapporterer til banksjef, og fungerer som stedfortreder for ass. banksjef i hans fravær. Administrasjonssjef har ansvar for HR, depot, inkasso, verdigjenvinning og interne tjenester. Administrasjonssjef er advokat, med erfaringsbakgrunn fra spesielt selskaps- og skatterett. Ansatt i banken siden 2011.

Kreditsjef rapporterer til banksjef. Kreditsjef har ansvar for all kredittgivning og garantistillelser innenfor personmarked, bedriftsmarked og landbruk. Kreditsjef har bred bankkompetanse, så vel fra vår bank som annen bank. Kreditsjefen er utdannet ved Trondheim Økonomiske Høyskole, med senere etterutdannelse fra Bankakademiet. Han har hatt ulike posisjoner i Melhus Sparebank, senest som avdelingsleder ved bankens avdeling på Heimdal. Ansatt i banken siden 1985.

Salgssjef rapporterer til banksjef. Salgssjef har forsikringsfaglig erfaringsbakgrunn og utdannelse fra forsikring. Salgssjef har ansvaret for forsikring, betalingsformidling og dagligbank, herunder bankens avdelinger. Ansatt i banken siden 2006.

Leder for sparing og plassering, herunder verdipapirkonsesjonen, rapporterer til banksjef. Lederen har variert yrkesbakgrunn fra ulike type bedrifter med blant annet regnskap/økonomierfaring, samt daglig leder og økonomisk rådgiver i bankens tidligere datterselskap Finans Rådgivning AS fra 1991 til 2010. Lederen har formell bakgrunn som agronom/agrotekniker, samt en rekke kurs og studier fra EDB-skolen, BI og Høgskolen i Gjøvik. Lederen er autorisert finansiell rådgiver (AFR). Ansatt i banken siden 2010.

Controller rapporterer til banksjef. Controller har ansvaret for virksomhetsstyring og intern kontroll, regnskapsavleggelse herunder IFRS og andre større prosjekter i banken. Controller er utdannet statsautorisert revisor, med bakgrunn fra et større internasjonalt og landsdekkende revisjonsselskap. Ansatt i banken siden 2005.

6.2 Bankens virksomhet

MelhusBanken har sitt hovedkontor, samt to bankkontorer i Melhus Kommune. I tillegg har banken to bankkontorer i Trondheim lokalisert til Heimdal sentrum og Trondheim sentrum. Ved årsskiftet 2009/2010 inngikk banken et omfattende samarbeid med Heimdal Eiendomsmegling AS, Trøndelags nest største eiendomsmegler. Som følge av dette er bank og eiendomsmegler samlokalisert ved hovedkontoret, samt de to kontorene i Trondheim. I tillegg har banken en representant lokalisert til eiendomsmeglerens hovedkontor på Vestre Rosten (Tiller).

Banken skal tilby et høykvalitets fullservice bankkonsept innenfor de kundesegmenter og det geografiske område som strategisk plan beskriver. Med høykvalitets fullservice konsept menes at banken skal være en totalleverandør av gode produkter og tjenester til personkundemarkedet, landbruksmarkedet og mindre/mellomstore bedrifter i Melhus Kommune med nærområder. Banken har en konservativ og forsiktig kredittpolitikk, og har definert største enkeltengasjement godt innenfor lovens krav til slike engasjement. Banken har definert krav til innskuddsdekning, kortsiktig versus langsiktig fremmedfinansiering, samt krav til kapitaldekning. Banken søker å redusere renterisiko i balansen ved bruk av sikringsforretninger, og har i instruks form definert øvre rammer for handel med verdipapirer. De interne instruksjoner ligger godt innenfor lovens rammekrav. Det er utarbeidet egne etiske retningslinjer for medarbeiderne i banken.

6.3 Selskapskapital og utbytte

6.3.1 Utbytte

Det er utarbeidet en klar og forutsigbar utbyttepolitikk, som innebærer at banken skal tilstrebe og utbetale årlig til utbytte tilsvarende eierandelskapitalens matematiske andel av bankens samlede egenkapital. Dog er det forstandskapet som beslutter det årlige utbytte.

Egenkapitalemisjoner, utstedelse av fondsobligasjoner og opptak av ansvarlige lån, må i henhold til forskrift alltid forhåndsgodkjennes av Finanstilsynet, etter positivt vedtak i forstandskapet. Det kan ikke avgis en generell styrefullmakt til slike kapitalutvidelser. Tilsvarende behandling kreves ved fullmakter til tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Slike tilbakekjøp har ikke skjedd, bortsett fra tilbakekjøp av små poster i forbindelse med utdeling til de ansatte som bonus.

6.3.2 Kapitalbehovsvurdering (ICCAP)

Grunnlaget for beregning av kapitalbehov er iht. lov og forskrifter som Finanstilsynet har beskrevet, Pilar 2 i kapitaldekningsregelverket. Banken skal ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil, og en strategi for å opprettholde kapitalnivået. Det skal foretas en årlig vurdering av risikonivå og beregning av

kapitalbehovet. Analyse og vurderinger av kapitalbehov skal være fremtidsrettet, og ta hensyn til planer, vekst og tilgang til egenkapitalmarkedene. Det skal også tas høyde for konjunkturer og finansieringsbehov.

Tilsynsmyndighetene skal kunne evaluere denne bedømmingen av kapitalbehovet.

Pilar 1 i lovverket tar hensyn til kreditt, marked og operasjonell risiko. Krav til kapitaldekning er iflg. lovverket på 8 %. Pilar 2 skal være en vurdering av risikoer utover dette lovkravet, fordelt på ulike risikoområder. Vi har derfor foretatt en vurdering av risikonivået i banken utover minimumskravet på 8 %. Dette er inndelt i kreditt, marked og operasjonell (utover minimumsnivå Pilar I), samt renterisiko, likviditetsrisiko, konsentrasjonsrisiko, eiendomsrisiko, forretningsrisiko, omdømmerisiko og strategisk risiko. Vi har beregnet et kapitalkrav ut fra alle disse risikoene og funnet at for vår bank må kapitalkravet være 12,5 %, jfr. også note 3. Banken har likevel som mål å ha en kapitaldekning på over 15% og en kjernekapitaldekning på 12,5%.

Banken har i dag en kapitaldekning på 17,7 %, jfr. note 29. Det vil si at vi har god margin i forhold til ICAAP kravet. Dette er en ønsket størrelse på kapitaldekningen, da banken de senere år har opplevd en relativt stor årlig vekst. Når kapitaldekning nærmer seg grensen, definert som 1% over kravet, skal det settes i verk tiltak for å sikre kapitaldekningen. Det skal søkes å stoppe vekst i kapitalkrevende utlån, og kun ta inn nye boliglån. Vi skal utrede muligheten for å ta opp annen tilleggs kapital, evt. på annen måte sikre at kapitalkravet sikres fremover i tid. For ytterligere finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriften viser vi til våre nettsider.

Styret godkjente prosessen og kapitalkravet 10. mai 2012.

6.4 Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Egenkapitalbevisene utstedt av banken har alle samme klasse. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme i egenkapitalbevisermøtene og gir samme rett til utbytte. Ved emisjoner gir samtlige egenkapitalbevis samme relative tegningsrett til nye egenkapitalbevis. Dersom dette prinsipp mot formodning i en helt spesiell situasjon skal kunne fravikes, skal dette begrunnes. Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet.

6.5 Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelig og uten noen restriksjoner.

6.6 Forstanderskapsmøter

Det avholdes normalt tre årlige forstanderskapsmøter, hvorav to er lovpålagte. Disse to er regnskapsmøte innen 5. mars hvor årsoppgjøret godkjennes og valgmøte innen utgangen av april hvor valg til styre og komiteer foretas. Alle forstanderskapsmøter ledes av forstanderskapets leder eller nestleder. Innkalling med saksliste skal sendes ut minimum tre uker før forstanderskapsmøtet og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 8 dager før møtet.

6.7 Valgkomiteer - egenkapitalbevisermøte

Sparebankloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i en sparebank. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til forstanderskapet har egne prosedyrer. Innskytervalgte velges i et eget valgmøte, etter innstilling fra en egen valgkomité.

Egenkapitalbevisierne velger 1/4 av forstanderskapets medlemmer, i alt 8 representanter. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbevisermøte etter innstilling fra en egen valgkomité, valgt av egenkapitalbevisierne. Samtlige kjente egenkapitalbevisiere blir tilskrevet før dette møtet, og kan selv velge å møte eller ved fullmektig. Møtet blir også annonsert i utvalgte media.

Forstanderskapet har en egen valgkomité som foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer.

Egenkapitalbevisierne har en representant i den valgkomiteen, som for øvrig består av en representant fra hver av de fire grupperinger i forstanderskapet. Denne valgkomiteen foreslår blant annet styrerepresentanter fra de ulike grupperingene. Når det gjelder styrets sammensetning vises til pkt. 6.1.2.

6.8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Banken er en fusjonsbank, bestående av tre banker fra tre tidligere kommuner. Uten at dette er nedfelt i vedtekter eller andre steder, velges de tre innskytervalgte styremedlemmene fra de tre tidligere kommuners geografiske område. Med denne sammensetning vil styret være naturlig uavhengig av de ulike gruppers særinteresser. I tillegg til gruppetilhørighet og geografisk bosted vektlegger valgkomiteen en styresammensetning med komplementær

kompetanse. Alle styremedlemmer velges for 2 år av gangen. I henhold til Sparebankloven kan ingen tillitsvalgt inneha samme tillitsverv i mer enn 12 sammenhengende år, og ikke være tillitsvalgt mer enn 20 år til sammen. Styrets leder velges av forstanderskapet for ett år av gangen. Styret, foruten ansattes representant, består i dag av tre næringslivsledere, en veterinær, en gårdbruker og en ligningsfunksjonær.

6.9 Styrets arbeid

Styret utarbeider, og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, nøkkeltallsrapporteringer, børsinformasjon, internkontroll med mer. Det utarbeides månedlige regnskaper for styret, samt kvartalsvise delårsregnskaper for presentasjon på Oslo Børs. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte, bankens økonomiske stilling og formuesforvaltning. Det er ikke utarbeidet en egen instruks for styrearbeid. Instruks for banksjef og bankens ledende ansatte er utarbeidet og vedtatt i styret.

6.10 Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret beslutes av forstanderskapet i regnskapsmøtet etter vurdering/forslag fra forstanderskapets valgkomité. Godtgjørelsen er todelt, med en fast del samt en del pr. møte. Godtgjørelsen fremgår av note 9 til årsregnskapet.

6.11 Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte består av fast lønn, samt prestasjonslønn som er definert i bedriftsoverenskomst mellom bankens tillitsvalgte og banken. Prestasjonslønn gjelder samtlige ansatte. I tillegg til lønn har ledende ansatte en fri avis, fri telefon/bredbånd, samt forsikringsordninger på linje med øvrige ansatte. Lån til gunstige betingelser gis alle ansatte innenfor samme ramme. Det er ikke gitt opsjonsavtaler eller lignende til ledende ansatte. Banksjefens lønn og godtgjørelse fremkommer i note 9 til årsregnskapet. Endring i lønn og godtgjørelse til banksjef beslutes årlig i et styremøte.

6.12 Informasjon og kommunikasjon

Banken legger ut finansiell kalender på Oslo Børs, slik at alle på samme grunnlag skal kunne orientere seg om bankens regnskapsfremleggelse, utbyttedatoer og lignende. Alle transaksjoner fra innsidere meldes umiddelbart til Oslo Børs i henhold til børsens regelverk. Det gis ingen regnskapskommentarer før regnskapene er kjent og offentliggjort for allmennheten. Bankens hjemmeside benyttes til informasjon. Her legges også delårs- og årsregnskap ut.

6.13 Revisor

Revisor legger årlig frem en plan for revisjonsarbeidet. Revisor deltar i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet. Revisor deltar også i forstanderskapets møte hvor årsregnskapet fremlegges for endelig godkjenning.

Revisor gjennomgår den interne kontrollen og avlegger en årlig beretning om denne. Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført ut over ordinær revisjon. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i forstanderskapets regnskapsmøte.

7. Produkter og tjenester

Produkt og tjenestetilbudet til banken er endret i 2012 gjennom at leveranser fra Terra Markets AS er opphørt. Aksjehandelsløsning for bankens kunder tilbys nå gjennom Norne Securities AS i Bergen, men enkelte tjenester som tidligere ble levert av Terra Market AS nå leveres av Terra Forvaltning AS.

Forsikringsprodukter som banken tilbyr sine kunder har blitt en suksess. Leveransene skjer fra Terra Forsikring AS, lokalisert på Hamar. Vår portefølje (årlige premieinntekter) ved utgangen av 2012 utgjorde hhv. 44,2 mill. kr. (+6,5 mill. kr.) for skadeforsikring og kr 4,1 mill. kr. (+0,8 mill. kr.) for personforsikring. Vi anvender betydelige ressurser på forsikringsområdet, og spesielt innen landbruks- og bedriftsforsikring er det fortsatt et betydelig potensial for økte premieinntekter. Skadeforsikringsporteføljen fordelte seg med hhv. 29,8 mill. kr. fra personmarked, 8,1 mill. kr. fra næringsliv og 6,3 mill. kr. fra landbruk. Samlede inntekter for 2012 til banken fra forsikringsområdet utgjorde 4,8 mill. kr.

Terra Boligkreditt AS er Terragruppens kredittforetak for boligfinansiering. Gjennom dette selskapet kan vår bank tilby boliglån med svært begrensede egenkapitalkrav for banken. Selskapet kom i drift medio 2005. Vår bank har benyttet selskapets tjenester fra august 2005 og har ved utgangen av året formidlet boliglån for 1.085 mill. kr. i

selskapet, en vekst på 218 mill. kr. i 2012. Denne strukturen bidrar til at bankenes avhengighet til egenkapital- og fremmedkapitalmarkedet reduseres i betydelig grad, uten at dette går vesentlig ut over bankenes egen inntjening. For egenkapitalbeviserne betyr dette større forvaltningsvolum og derved mulighet for bedret resultat pr. egenkapitalbevis.

Terra Finans og Kredittbank AS er et selskap som tilbyr leasingfinansiering gjennom bankene. Våre kunder har benyttet seg av dette tilbudet ved flere anledninger, og ser store fordeler med et slikt produkt. Spesielt har vi sett at investeringer innenfor landbrukssektoren leases i større grad enn tidligere. Totalt har vi nå 96 løpende avtaler med en saldo på 38 mill. kroner.

Stabiliteten i nettbank og telebank har blitt bedre i 2012 og undersøkelser viser at vår nettbank har stabilitet og kundetilfredshet som ligger høyere enn våre konkurrenter. Banken hadde ved årsskiftet 13.726 nettbankbrukere, en vekst på 696 siste år.

I perioder har banken også i 2012 hatt utfordringer når det gjelder stabilitet i den nye dataløsningen. Banken deltar aktivt med personalressurser på flere forbedringsprosjekter i regi av Terra Driftspartner og SDC.

8. Bankens drift

Selskapsregnskapet er for 2012 avlagt ihht. internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS).

Banken oppnådde et resultat etter skatt for 2012 på 52,2 mill, og har en kapitaldekning pr. 31.12.2012 på 17,7%. Grunnlaget for fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

8.1 Resultatregnskapet

Driftsåret 2012 ble et godt år målt i absolutte tall med et resultat før skatt på 63,5 mill. kr., mot 41,6 mill. kr. for 2011. Sett bort fra årets utbytte i form av aksjer i Terra Boligkreditt AS fra Terra Gruppen AS, ble resultatet før skatt 42,7 mill. kr. for 2012. Bankens rentenetto økte med 2,3 mill. kr., mens netto inntekter fra banktjenester økte med 3,1 mill. kr. Resultatet av netto gevinster/tap fra finansielle instrumenter til virkelig verdi, samt utbytte eksklusive nevnte transaksjon fra Terra Gruppen AS, ble på 8,9 mill. kr., mot 4,9 mill. kr. for 2011. Dette har sin hovedårsak i at renteinntekter fra pengemarkedsfond klassifisert til virkelig verdi ikke medtas i rentenettoen. I sum fikk banken en samlet inntektsvekst i 2012 på 7,3 mill. kr. eksklusive utbytte fra Terra Gruppen AS. Kostnadsveksten for året ble 6,7 mill. kr., av dette er i overkant av 3 mill. kr. vekst i pensjonskostnader. Veksten i forvaltningskapitalen for 2012 ble på beskjedne 72 mill, kr. Tapene for 2012 ble på 2,1 mill. kr., noe som er en økning i forhold til 2011 med 1,5 mill. kr.

8.1.1 Inntekter

Årets rentenetto ble 84,2 mill. kr. (1,62 %) mot 81,9 mill. kr. (1,67 %) for 2011. Dersom renter fra plasseringer i pengemarkedsfond blir hensyntatt i rentenettoen, noe som gir et mer korrekt bilde, ville rentenettoen i 2012 vært 1,75 % mot 1,72 % i fjor. Spesielt mot slutten av året har vi sett en bedring i rentenettoen som følge av at spreadene på funding er gått noe ned, samt at det er skjedd en viss reprising av lån generelt i markedet, for å møte fremtidige krav til bankene med hensyn til økt kapitaldekning.

Banken hadde også i 2012, gjennom samarbeidet med Heimdal Eiendomsmegling AS og Terra Boligkreditt AS, et økt fokus på boliglån. Dette samarbeidet innebærer at mesteparten av lån inntil 60 % av boligens verdi finansieres over kredittforetakets balanse, med en løpende porteføljeprovisjon tilbake til banken. Dermed oppnår man gunstige vilkår til kunden, kombinert med at bankens rentenetto holdes oppe og ikke påvirkes av de lavest forrentede boliglånene. En viktig tilleggseffekt er at så vel finansieringsbehovet, som egenkapitalbehovet, reduseres for banken. Dette vil på sikt bidra til å holde bankens rentenetto på et stabilt høyere nivå, men vil samtidig medføre høyere relativ kostnadsprosent i bankregnskapet, da mye av veksteffekten i balansen vil avta. Sammenligning av bankers relative inntekts- og kostnadstall vil være vanskelig, da man må hensynta i hvilken grad den enkelte bank benytter boligkredittforetak aktivt eller ikke. Ved utgangen av året hadde vår bank formidlet en løpende portefølje på 1.084 mill.kr til Terra Boligkreditt. Lån formidlet gjennom Terra Boligkreditt AS utgjør 20 % av bankens samlede utlån.

Årets netto inntekter fra banktjenester ble 18,4 mill. kr, en økning fra fjoråret med 3,1 mill. kr. Markedet for spare- og plasseringsprodukter har vært vanskelig også i 2012, men bevisst fokus på fondssparing har gitt en relativt stor vekst i nye månedlige spareavtaler, som vil gi banken inntekter over tid. Inntekter fra betalingsformidling er redusert med 1,1 mill. kr. i 2012 hovedsakelig som følge av mer bruk av elektroniske tjenester. Provisjonsinntekter

fra boligkreditt økte med 2,4 mill. kr. i 2012, mens provisjonsinntekter fra person- og skadeforsikring økte med 0,8 mill.kr.

Andre inntekter ble tilnærmet uforandret fra i fjor. Andre inntekter utgjorde en forholdsvis liten del av bankens inntektsbilde.

8.1.2 Driftskostnader

Bankens driftskostnader økte med 6,7 mill. i 2012, noe som ga en kostnadsvekst på 10,6 % målt mot fjoråret. Kostnadsøkningen skyldes i hovedsak endringer i forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelsene, samt avsetninger for å møte fremtidige pensjonsforpliktelser. Kostnadsveksten kan synes høy, men eliminert for pensjonskostnader er kostnadsveksten i overkant av 5,5 %, rimelig i harmoni med inntekts- og aktivitetsveksten.

De relative kostnadene økte til 1,34 %, og kostnader målt i forhold til inntekter utgjorde 61,0 %, begge forholdstall målt eksklusive utbytte fra Terra Gruppen AS.

8.1.3 Tapssituasjonen

Generelt har tapene de senere årene vært svært lave. Dette har sammenheng med en forsiktig kredittpolitikk, kombinert med et godt eiendomsmarked i vår region og et næringsliv som har klart seg godt. Årets netto tap ble 2,1 mill. kr., en økning i forhold til 2011 på 1,5 mill. kr.

Til tross for erfaringsvis lave tap er estimert gruppenedskrivninger økt til 7,8 mill. kr. i 2012.

Veksten i utlånsmassen kom i 2012 innenfor personmarkedet, spesielt boligfinansiering.

Ved lånevurderingen legges det fortsatt til grunn at kunden skal ha en betjeningsevne som tåler en renteoppgang på 5 %, samt en egenkapitalandel på 15%. Ved vurderingen legges det avgjørende vekt på kundens betjeningsevne over tid. Utdannelse, arbeidserfaring, fremtidsutsikter, stabilitet, arbeidsgivers soliditet og bransjeutvikling er faktorer som tillegges stor vekt, i tillegg til betalingshistorikk og pantobjektets verdi og beliggenhet. Alle kredittsaker som ikke tilfredsstiller bevilgningsreglementets kritiske verdier, men hvor det likevel vurderes forsvarlig å kunne yte kreditt, behandles av en egen kredittkomité. Alle nye næringslivsengasjement behandles av den samme komitéen.

Normale tap for sparebanker i Norge har tidligere blitt vurdert til 0,25 % av FVK, noe som for vår bank medfører et normalt tap på 11 mill. kr. Vår bank har imidlertid i løpet av de 20 siste år, ikke hatt tap i en slik størrelsesorden. Vi vil vurdere vår banks normalt tap til 0,15 % eller ca. 7,5 mill. kr.

8.1.4 Balanseutvikling og likviditet

Bankens netto utlån over egen balanse økte med 210 mill. kr. (5,1 %). Vår netto portefølje formidlet gjennom Terra Boligkreditt økte med 217 mill.kr. Dermed ble bankens totale utlånsvekst 427 mill. kr. (8,5 %).

Innskuddene fra kunder økte i samme periode med 153 mill. kr., noe som medførte at bankens innskuddsdekning ble tilnærmet uendret (78,6 % ved utgangen av 2011 og 78,3 % ved utgangen av 2012). Banken er godt fornøyd med innskuddsdekningen.

Bankens likviditet har gjennom hele 2012 vært tilfredsstillende. Gjennom bruk av markedspapirer (sertifikater og obligasjoner) har banken gjennom hele 2012 hatt en god likviditet. Banken har ved årsskiftet en likvid buffer på 856 mill. kroner, inklusive en kommitert trekkrett på 200 mill. kr.

Langsiktig gjeld i forhold til total fremmedfinansiering utgjør ved årsskiftet 72,2 %, noe lavere enn en målsatt andel på 75 % eller høyere.

Banken har bibeholdt sitt egenpålagte krav til likvid reserve gjennom å eie en betydelig portefølje av likvide obligasjoner. For å få en profesjonell og forsiktig forvaltning av disse verdiene, er obligasjonene satt ut for forvaltning under et sterkt regulert mandat til Terra Forvaltning AS.

9. Risiko og styring

Virksomheten i Melhus Sparebank skal holdes innenfor rammen av moderat risikoprofil. Kredittrisikoen styres gjennom forsiktig fullmaktsdelegering. Banken har en egen kreditthåndbok som beskriver rutiner, fullmakter og risikoavdekning. Bevilgningsreglementer angir klare og konservative regler for vurdering av panterisiko og betalingsevne. Alle lån/kreditter som ligger utenfor spesifiserte grenser for fullmaktsdelegasjonene, skal behandles av en egen kredittkomité eller styret, avhengig av lånet/kreditens størrelse. Maksimal administrativ fullmakt v/banksjef er 30 mill. kr. for et kundeengasjement i risikogruppe A - C, mens normalfullmakt for en erfaren kredittkonsulent er 5 mill. kr. Største engasjement banken kan yte etter lovverket til en enkeltkunde tilsvarer 25 % av bankens ansvarlige kapital. Banken har fastsatt grenseverdier for størrelse på engasjement som ligger godt innenfor lovens krav.

Banken søker å ha en kontrollert renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd fra kunder og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån og innlån med fast rente og en viss størrelse, søker man å redusere renterisikoen ved bruk av rentebytteavtaler.

Banken har en forsiktig holdning til investeringer i verdipapirer. Banken har en aksje- og aksjefondsportefølje som ved utgangen av 2012 hadde en bokført verdi på 115 mill. kr. Av dette utgjør ca. 76 % investeringer i langsiktige aksjeinvesteringer (se note 16). Banken har satt av et begrenset beløp på 15 mill. kroner til aktiv aksjeforvaltning hos en profesjonell aktør. Den forvaltede porteføljen hadde en markedsverdi pr. 31.12.2012 på 17,5 mill. kroner.

Banken hadde ved utgangen av 2012 obligasjoner i norske banker, kommuner og fylkeskommuner samt annen næringsvirksomhet til en verdi av 318 mill. kr. Banken har også investert i pengemarkedsfond med en bokført verdi på 291 mill. kr. I tillegg har banken en kommitert trekkrett på 200 mill. kr. Styret anser at bankens beholdning av kontanter, andre likvide midler og kommiterte linjer er tilstrekkelig. Obligasjonsporteføljen er satt ut til aktiv forvaltning hos Terra Forvaltning AS under et stramt mandat med hensyn til kreditt- og renterisiko i porteføljen.

Bankens finansiering skjer hovedsakelig gjennom innskudd fra egne kunder, obligasjonslån med lengre horisont og ansvarlig kapital. Pr. 31.12.2012 utgjorde innskuddsmassen 3.393 mill. kr., (64,2 %), mens egenkapital og fondsobligasjonslån utgjorde 505 mill. kr. (9,6 %) Den øvrige finansiering fordelte seg med 1.032 mill. (19,5 %) i sertifikat- og obligasjonslån, 310 mill. kr. (5,9 %) i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og 44,5 mill. (0,8 %) annen gjeld.

Obligasjonslånene og gjeld til kredittinstitusjoner har forfall jevnt fordelt over årene 2012 til 2017 (se note 24). Alle obligasjonslån forrentes etter 3 mndr. nibor rente (flytende rente), eller er swappet til 3. mndr nibor rente. Med disse obligasjonslånene og øvrige langsiktige lån, har banken en finansiell struktur som gir forutsigbarhet.

Fremmedfinansieringen i forhold til forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet 23,1 % mot 27,3 % på samme tidspunkt i 2011, og ligger således godt innenfor styrets fastsatte øvre grense for fremmedfinansieringen på 35 %.

Banken har ved årsskiftet ubenyttede kommiterte trekkrettigheter på til sammen 172 mill. kr. og en likvid buffer på 684 mill. kr.

Banken har etablert et system for risikoklassifisering av utlån hvor porteføljen deles i fem risikogrupper. Engasjementene henføres til gruppe ut fra en vurdering av sikkerheter og betalingsevne. For uttømmende informasjon vises til note 3. Låneformål, sikkerheter og betalingsevne er bestemmende for bankens produktinndeling. Det er knyttet ulike priser til de forskjellige låneprodukter slik at produkter med lav risiko gir lavere pris. Hva angår volum og nedskrivninger på utlån vises til note 11.

Bankens operasjonelle risiko overvåkes og styres gjennom en rekke systemer, rutiner og kontroller. Rapportering skjer årlig gjennom ledelsesrapportering til styret i henhold til internkontrollforskriften. Det er lagt ned betydelige ressurser i arbeidet med bedret virksomhetsstyring i 2011/2012. Dette arbeidet vil ha fortsatt prioritet også i 2013.

Styret har utarbeidet instruks vedrørende lederes ansvar for internkontroll. Det foretas årlige gjennomganger av risiko på de vesentligste områdene med rapportering til styret. Det foretas ledelsesrapportering på etterlevelse av internkontrollforskriften med oppsummering fra banksjef til styret årlig. Uavhengig bekreftelse foretas av ekstern revisor.

10. Basel III

Etter enhver krise kommer det nye reguleringer fra myndighetene. Så også denne gang i form av Basel III.

Basel III er todelt, på en slik måte at det stiller særlige krav til bankenes kapitaldekning og særlige krav til bankenes likvide tilpasning.

Reglene for størrelsen og sammensettingen av kapitaldekning er ikke endelig vedtatt. Det er heller ikke innførings/overgangsperioden. Det som er klart er at det vil stilles vesentlig strengere krav til kjernekapital enn tidligere, og at tilleggskapital vil tillegges mindre vekt. Vår bank tilfredsstiller alle de strengeste krav som er skissert med god margin. Kapitalkravene fra Basel III vil således ha marginal påvirkning av vår banks drifts- og kapitalplaner.

I Basel III regelverket vil det komme krav til en banks likviditet og langsiktige finansiering – LCR (Liquidity Coverage Ratio).

Det nye regelverket vil bety vesentlig strengere krav til løpetider på innskudd og innlån. Dette vil gjøres ved at innskudd og innlån med korte bindingstider, samt innskudd over 2 mill. kr. blir mindre attraktive. De nye reglene definerer stabil finansiering, som finansiering med løpetid på mer enn en måned eventuelt over et år. Et slikt regelverk vil selvsagt fordyre bankenes finansiering til fordel for innskuddskunder, og ditto bakdel for lånekunder.

Regelverket som sådan bør være uproblematisk å tilpasse seg for vår bank.

11. Organisasjon, personal og arbeidsmiljø

Banken hadde ved slutten av året 62 ansatte. Antall årsverk i banken utgjorde 53,7, en oppgang på 1,2 årsverk. Årsverkene fordeler seg med 50,7 i ordinært bankarbeid, mens 3,0 årsverk har sitt virke innen kantine, renhold og vaktmestertjenester.

Etter en omfattende HMS gjennomgang av samtlige arbeidsplasser for en tid tilbake, ble det gjort en rekke tilpasninger av flere arbeidsplasser. Dette er fulgt opp også senere. I 2012 er det også foretatt tilpasninger av arbeidsplasser. For øvrig drives det kontinuerlig tilpasning av arbeidsplasser ved innmeldt behov.

Bankens kantine, som er en betydelig trivselsfaktor, ble i 2011 pusset fullstendig opp etter 25 års bruk. Kjøkken, toaletter, gulv, belysning, møblering grønne planter osv. Alt er fornyet til alles tilfredshet.

På samme måte som tidligere, har banken et tilbud til medarbeiderne om fri trening ved treningsstudio i Melhus. Videre har banken en medisinsk massasjestol tilgjengelig for de som føler behov. Dette for å avhjelpe den største utfordringen banken har innen HMS området, slitasje- og belastningsskader i nakke og skuldre.

Det ble i 2008 igangsatt et prosjekt med trening i regi av banken i samarbeid med Totalconsult Trening. Dette prosjektet ble meget vellykket med tilnærmet 100 % oppslutning fra bankens medarbeidere. Erfaringene fra dette prosjektet er videreført i et egendrevet prosjekt året etter. Dette prosjektet lever videre i 2012 og inn i nytt år, fortsatt med tilnærmet 100 % oppslutning.

Ultimo 2012 anskaffet banken en hytte/fritidseiendom på Røros, som bankens ansatte og pensjonister kan benytte mot en avtalt leie. Sekundært kan også andre leietakere leie hytta etter en nærmere vurdering.

Det har i 2012 ikke forekommet skader eller ulykker i virksomheten.

Banken har etablert en elektronisk personalhåndbok, som inneholder en komplett samling av lover og regler i arbeidslivet, i tillegg til bankens egne overenskomster og avtaler. Den elektroniske personalhåndboken oppdateres fortløpende ved endringer, og er tilgjengelig for alle medarbeiderne. Banken har i tillegg en elektronisk HMS håndbok, som er tilgjengelig for alle medarbeiderne.

Nytt i 2011 var elektronisk registrering av sykefravær, med tilhørende oppfølgingsrutiner så vel i forhold til den enkelte som i forhold til NAV. Banken har således et tilnærmet komplett oppfølgingssystem mht. personaloppfølging, på elektroniske media.

Sykefravær under 8 uker for 2012 ble på 2,3 %, noe som er en oppgang fra 2011 hvor tilsvarende sykefravær var 1,9 %. Av årets sykefravær representerer egenmeldt fravær 0,9 %. Styret er godt fornøyd med det lave sykefraværet i banken.

Langtidsfravær mellom 9 og 52 uker utgjorde i sum 3,1 årsverk.

Banken legger stor vekt på og tilrettelegger for kompetansehevende tiltak. Ved utgangen av 2012 har banken 6 autoriserte finansielle rådgivere, samt 16 autoriserte forsikringsrådgivere.

Terraskolen er tilrettelegger av de fleste kurs, studier og læringsløp.

Det vil med stor sannsynlighet bli krav om autorisering på flere områder, hvor kreditt personmarked er det mest aktuelle i første omgang.

Banken tilrettelegger for kompetansehevende tiltak ved økonomisk dekning av materiell, reise- og kurskostnader. Videre er det inngått en omfattende avtale om rett til lesefri.

Det ble i 2009 avholdt fellessamlinger med øvelser innen brann, ran (sikkerhet) og førstehjelp. Oppfølging av disse samlingene er gjennomført i 2011 mht. sikkerhet, både i allmøte og i separate avdelingsmøter. Brann- og førstehjelpssamling vil følges opp i 2013.

Det har i 2012 vært avholdt regelmessige møter med tillitsvalgte, både i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger og i andre sammenhenger. Det er et godt samarbeidsklima i banken.

Høsten 2011 ble det i et samarbeid med selskapet EDO igangsatt et omfattende program for å ”løfte” organisasjonen mht. å utvikle en felles god bedriftskultur. Det ble avholdt flere samlinger så vel i plenum som i mindre grupper. Det er i etterkant utarbeidet et omfattende handlingsprogram som innbefatter tettere lederoppfølging i forhold til den enkelte medarbeider gjennom definerte samtaler. Dette er regulære, tidsbestemte samtaler som omhandler resultat, innsats, kompetanse og adferd. Videre er det utarbeidet et eget program for informasjonsutveksling i banken, samt at det arbeides aktivt med et treningsprogram tilpasset grupper eller enkeltmedarbeidere, alt etter behov. Det er også utarbeidet en egen beskrivelse av hvordan vår bank skal fremstå i en salgsprosess. Sist, men ikke minst, er det i 2011 og 2012 gjennomført et lederutviklingsprogram med tanke på oppfølging og videreutvikling av det igangsatte organisasjonsprogrammet. De tre salgslederne i banken har i tillegg i 2012 gjennomført et ressurskrevende og etter deltakernes tilbakemeldinger, svært nyttig og lærerikt coachingprogram i regi av Terraskolen.

Banken forurensrer ikke det ytre miljø. Det legges vekt på å anvende miljøriktige produkter der dette lar seg gjøre.

Banken legger vekt på likeverd og rettferdighet. Som en naturlig følge av dette er alle bankens medarbeidere, uavhengig av kjønn, innplassert i et likeverdig lønns-/normeringssystem, som gir lik lønn for likt arbeid. I ledergruppen er det fire menn og to kvinner. Styret består av to kvinner og fem menn. Det er et klart uttrykt mål for norske sparebanker å følge opp myndighetenes krav om minst 40 % kvinnerepresentasjon i styret. Blant bankens medarbeidere er det flere kvinner enn menn. Bankens bestreber seg gjennom nyrekruttering en balanse mellom kjønnene.

12. Egenkapitalbevistes stilling

Handelen og kursutviklingen i bankens egenkapitalbevis har vært stabil i 2012. Bankens inngikk en avtale om likviditetsgaranti med Terra Markets AS fra og med 1. september 2010. Denne er nå overtatt av Norne Securities AS. Totalt er det omsatt egenkapitalbevis for ca. 10,7 mill. kroner i 2012, mot 10,1 mill. kr. i 2011. Totalt er det omsatt 75.000 egenkapitalbevis i løpet av året, fordelt på 193 handler, noe som gir en gjennomsnittelig omsetning på kr. 55.100,- eller i underkant av 390 egenkapitalbevis pr. handel. Børskursen på bankens egenkapitalbevis var ved årsskiftet på kr. 138,- mot kr.148,- året før. Høyeste kurs gjennom året var kr. 159,00 mens laveste kurs var kr. 135,-. Ved utgangen av 2012 var det 556 egenkapitalbevisiere i banken. Markedsverdien av bankens egenkapitalbevis var ved utgangen av 2012 på 110,4 mill. kr. Fra bunnåret 2008 har dermed verdien av egenkapitalbevisene hatt en kursutvikling på 80 %. Bokført verdi av egenkapitalbevisene i bankens regnskap er 89,1 mill.

Styrets forslag til utbytte for 2012 er i samsvar med bankens utbyttepolitikk, som beskrevet under pkt. 5.3 "Selskapskapital og utbytte" i denne beretning.

Sparebankforeningens rammevilkårsutvalg som ble satt ned i 2006 har blant annet behandlet egenkapitalbevisets stilling. Utvalget leverte et forslag til behandling i 2009 og det er kommet en egen forskrift om hvordan bankene "bør" forholde seg for å unngå utvanningseffekt. Vår bank har i løpet av 2012 diskutert mulige løsninger, blant annet en etablering av sparebankstiftelse. Diskusjonene har så langt ikke ført til noen endelig konklusjon. Styrets forslag til utbytte følger derfor tidligere praksis mht. utbyttildeling, men har valgt å holde tilbake egenkapitalbeviserens andel av overskudd som gjelder utbytte i form av tildeling av aksjer i Terra Boligkreditt AS fra Terra Gruppen AS. Årsaken til dette er at transaksjonen ikke utløser noen kontantstrøm. Egenkapitaleierens andel av denne transaksjonen avleires i balansen som en del av utjevningsfondet.

13. Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for 2012 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av Melhus Sparebanks eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor neste regnskapsperiode, samt av vesentlige transaksjoner av nærstående.

14. Årsresultat og disposisjoner

Årets resultat etter skatt på kr. 52 247 000 foreslås disponert som følger:

Utbytte på egenkapitalbevis	kr. 9 200 000
Overført til utjevningsfondet	kr. 5 709 000
Avsetning til gaver	kr. 850 000
Overført til grunnfond	<u>kr. 36 488 000</u>
Sum disponert	<u>kr. 52 247 000</u>

Pr. 31.12.12 utgjør bankens frie egenkapital før foreslått utbytte kr. 281 183 000. I sparebanker kan det kun utdeles utbytte på grunnlag av årsresultat og fra utjevningsfondet.

Melhus 31. desember 2012/14. februar 2013

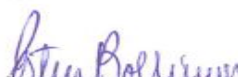
Melhus Sparebank

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Marianne Bringedal

Inger Tangvik

Esten Bollingmo
Ansattvalgt

Jo Temre

Roar Overbø

Knut Olav Lian
Banksjef

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i NOK 1000

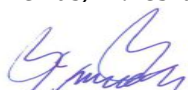
	Note	2012	2011
Renteinntekter og lignende inntekter	5, 15	222.731	219.625
Rentekostnader og lignende kostnader	5, 33	138.572	137.742
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		84.159	81.883
Provisjons inntekter og inntekter av banktjenester	6, 16f	23.253	20.579
Provisjons kostnader og kostn. ved banktjenester		4.814	5.226
Netto gevinster/(tap) finansielle instrumenter til virkelig verdi	7, 22	31.665	4.875
Andre driftsinntekter	8	1.703	1.520
Netto andre driftsinntekter		51.807	21.748
Sum netto driftsinntekter		135.966	103.631
Lønn og generelle adm. kostnader	9	55.817	49.388
Av- og nedskrivninger	16, 20, 21	4.622	2.659
Andre driftskostnader	10	10.670	10.533
Sum driftskostnader før tap på utlån		71.109	62.580
Driftsresultat før nedskrivninger og tap på utlån		64.857	41.051
Nedskrivninger på utlån og tap på garantier	11	2.139	676
Driftsresultat		62.718	40.375
Andel av resultat tilknyttet selskap	18	820	1.226
Resultat før skatt		63.538	41.601
Skatt på resultat	12	11.291	11.523
Resultat etter skatt		52.247	30.078
Utvidet resultat			
Verdiendringer finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	12, 16	-13.476	714
Utvidet resultat etter skatt		-13.476	714
Årets totalresultat		38.771	30.792
 <i>Resultat pr. egenkapitalbevis</i>	 13	 18,65	 11,47
<i>Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis</i>	13	18,65	11,47

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000

EIENDELER	Note	31.12.12	31.12.11
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	60.810	69.091
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	111.061	129.999
Netto utlån til og fordringer på kunder	11, 15	4.332.500	4.122.293
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over resultat	16	27.458	25.556
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	16a, 22	186.316	172.921
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	17, 22	318.227	420.267
Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg	16d, 22	104.557	151.055
Overtatte eiendeler	2	2.754	0
Finansielle derivater	22	1.450	3.822
Andre eiendeler	23	4.756	5.618
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg	16, 22	87.746	66.124
Investeringer i tilknyttede selskaper	18	9.621	9.801
Investeringer i konsernselskaper	18	2.000	2.000
Utsatt skattefordel	12	2.138	2.838
Immaterielle eiendeler	20	3.279	3.980
Varige driftsmidler	21	29.593	26.530
SUM EIENDELER		5.284.266	5.211.895
GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.12	31.12.11
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27	13.193	7.721
Betalbar skatt	12	12.993	11.379
Annen gjeld	28	10.668	9.482
Innskudd fra og gjeld til kunder	15	3.393.333	3.240.464
Gjeld til kredittinstitusjoner	24, 25	309.558	441.980
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	24, 25	1.031.833	1.037.136
Finansielle derivater	22	786	509
Pensjonsforpliktelser	30	6.842	4.491
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	24, 25, 26	129.943	110.345
SUM GJELD		4.909.149	4.863.507
Eierandelskapital	29, 31	79.992	79.984
Overkursfond	29	9.068	9.068
Annen egenkapital	29	286.057	259.336
SUM EGENKAPITAL		375.117	348.388
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		5.284.266	5.211.895
POSTER UTENOM BALANSEN			
Garantiansvar	32	267.942	185.628
Pantstillelser	32	209.141	376.662

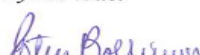
Melhus, 14. februar 2013

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Marianne Bringedal

Inger Tangvik

Esten Bollingmo
Ansattvalgt

Jo Temre

Roar Øverbø

Knut Olav Lian
Banksjef

MELHUS BANKEN
Dine ønsker - vår utfordring!

ENDRING I EGENKAPITAL

Alle beløp i NOK 1.000

Endring egenkapital 2012	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Uttevnings-fond/utbytte*	Annen EK ikke res.ført*	Total egen-kapital
Egenkapital 31.12.2011	79.984	9.068	230.757	2.050	10.324	16.204	348.388
Årets resultat			36.488	850	14.909		52.247
Fordelt merverdi virkelig verdi eiendom*			-1.304		1.304		0
Utvidet resultatregnskap							
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg						-13.476	-13.476
Årets totalresultat	0	0	35.184	850	16.213	-13.476	38.771
Transaksjoner med egenkapitalbeviser							
Egne egenkapitalbevis	8						8
Utbytte/gaver				-2.050	-10.000		-12.050
Egenkapital pr. 31.12.2012	79.992	9.068	265.942	850	16.537	2.728	375.117

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 7.791. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.940. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 29. Ved overgang til IFRS ble eiendommen bokført til virkelig verdi. FUG knyttet til eiendommen ligger i sin helhet under grunnfond, med en merverdi på 4.880, fratrasket 1.366 i utsatt skatt. Merverdien er nå fordelt mellom grunnfond og uttevningsfond, men kan ikke utdeles i utbytte.

Endring egenkapital 2011	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Uttevnings-fond/utbytte*	Annen EK ikke res.ført*	Total egen-kapital
Egenkapital 31.12.2010	79.931	9.068	211.905	850	10.349	15.490	327.594
Årets resultat			18.853	2.050	9.175		30.078
Utvidet resultatregnskap							
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg						714	714
Årets totalresultat	0	0	18.853	2.050	9.175	714	30.792
Transaksjoner med egenkapitalbeviser							
Egne egenkapitalbevis	53						53
Utbytte/gaver				-850	-9.200		-10.050
Egenkapital pr. 31.12.2011	79.984	9.068	230.758	2.050	10.324	16.204	348.388

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 23.124. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.267. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 1.424. Ved overgang til IFRS ble eiendommen bokført til virkelig verdi. FUG knyttet til eiendommen ligger i sin helhet under grunnfond, med en merverdi på 4.880, fratrasket 1.366 i utsatt skatt.

KONTANTSTRØMANALYSE 2012

Alle beløp i NOK 1.000

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	31.12.12	31.12.11
Utlån og innlånsvirksomhet			
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder		227.297	220.113
Renteutbetalinger til kunder		-91.035	-83.943
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av kortsiktige investeringer i aksjer		-21.615	-177.039
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av valuta og finansielle derivater		2.326	3.378
Innbetalinger av utbytte	7	24.812	2.679
Renteinnbetalinger på verdipapirer	5	21.378	17.484
Utbetaling til drift		-62.216	-59.407
Skatter		-10.540	-11.754
Andre innbetalinger fra driften	8	1.703	1.520
Utbetalt gaver av overskudd	13	-2.050	-850
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		90.060	-87.819
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler	20, 21	-5.106	-3.910
Salg av varige driftsmidler		0	0
Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		-21.622	-4.371
Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		0	10.191
Innbetaling ved salg av rentebærende verdipapirer		294.972	83.000
Utbetaling ved kjøp av rentebærende verdipapirer		-146.434	-91.015
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		121.810	-6.105
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter		-215.100	-331.624
Netto innbetalinger av innskudd		152.869	533.057
Plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	25	60.000	60.000
Tilbakebetaling/nedbetaling til kredittinstitusjoner		-173.484	-97.793
Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld/ansvarlig lånekapital	25	400.000	250.000
Utbetaling ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld/ansvarlig kapital		-385.705	-201.603
Utbetaling av utbytte	13	-10.000	-9.200
Netto rentebetalinger på finansaktiviteter		-48.730	-56.418
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-220.150	146.419
Netto kontantstrøm for perioden		-8.280	52.495
Beh. av kontanter og fordringer på sentralbanken ved periodens begynnelse		69.091	16.597
Beh. av kontanter og fordringer på sentralbanken ved periodens slutt		60.810	69.092

Kontanstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

NOTER

Alle beløp i 1.000 kroner hvis ikke annet er presisert.

1. Generell informasjon

Melhus Sparebank er hjemmehørende i Norge, og er lokalisert i Melhus og Trondheim kommune. Selskapets virksomhet er bank- og finansielle tjenester. Melhus Sparebank er notert på Oslo Børs (ticker MELG). Regnskapet er vedtatt i selskapets styre 14. februar 2013.

Melhus Sparebank har datterselskapet Melhus Sparebank Eiendom AS. Selskapet har som formål å foreta kjøp og salg av eiendom, utleie samt utvikling av eiendomsprosjekter. Datterselskapets eiendeler består av en tomt, samt en festet eiendom som leies ut. Aktiviteten i selskapet er liten. Størrelsen på datterselskapet er ubetydelig og det er valgt å ikke utarbeide konsernregnskap.

Melhus Sparebank sin egenkapital består av eierandelskapital, overkursfond, grunnfond, utjevningsfond og annen egenkapital som ikke er resultatført. Annen egenkapital ikke resultatført består av urealiserte gevinster og tap knyttet til finansielle instrumenter der verdiendringer føres i utvidet resultat. Gaver (gavefond) hører til under grunnfond og består av forslag til gaveutdeling. Fond for urealiserte gevinster (FUG) er kun positive verdiendringer/gevinster på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, som også inkluderer merverdi i forretningseiendommen. FUG er inkludert både i grunnfond, utjevningsfond og annen ikke resultatført egenkapital. Fondet holdes utenfor ved beregning av utdeling av årlig utbytte og beregning av egenkapitalbevisbrøken. Utstedelse av egenkapitalbevis besluttet av øverste myndighet i institusjonen (forstandskapet) med flertall som for vedtektsendring, jfr. forskrift om egenkapitalbevis i sparebanker. Overkursfondet kan bare brukes til dekning av utgifter ved forhøyelse av eierandelskapitalen; dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte; fondsemisjon, hvis ikke institusjonen har udekket underskudd. Grunnfond er bygd opp gjennom overskudd siden 1840. Fondet kan benyttes til dekning av underskudd. Utjevningsfond består av ikke utbetalt utbytte til egenkapitalbeviserne, samt forslag til utbytte for inneværende år. Fondet skal benyttes til utjevnings av avkastning til egenkapitalbeviserne.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, børsforskrift og børsregler, og som skal anvendes pr. 31.12.2012.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 4.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

2.1.1 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av selskapet.

Det er ingen nye eller endrede IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger som er trådt i kraft i 2012 som er vurdert å ha eller forventet å få en vesentlig påvirkning på bankens årsregnskap.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor selskapet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.

IAS 19 Ansattetrytelse ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Endringene i IAS 19 vil medføre en pensjonsforpliktelse for banken på 23,7 mill., mot i dag på 6,8 mill. Effekten gir en redusert egenkapital på 12,1 mill. etter skatt.

IFRS 9 "Financial Instruments" regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringsvurdering gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av bankens forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikken ved de kontraktsfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i bankens egen kredittrisiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Bankens har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Bankens vil også se på konsekvensene av de gjenstående delene av IFRS 9 når disse er slutført av IASB.

IFRS 12 "Disclosures of Interest in Other Entities" inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål "SPE" og andre ikke-balanseførte selskaper. Bankens har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Bankens planlegger å anvende standarden når EU krever den anvendt fra 1. januar 2014.

IFRS 13 "Fair Value Measurement" definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi men gir veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS-er. Bankens benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Bankens har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13, men vil anvende standarden for regnskapsåret 2013.

For øvrig er det ingen andre IFRSer eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Investering i datterselskap og tilknyttede selskaper

Datterselskaper

Datterselskaper er selskaper der konsernet har makt til å utforme enhetens finansielle og operasjonelle retningslinjer (kontroll), normalt gjennom aksjeeie med mer enn halvparten av stemmerettene. I kontrollvurderingen inkluderes også virkningen av potensielle stemmeretter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Banken vurderer også om det foreligger kontroll der man ikke har mer enn 50 % av stemmerettene, men likevel i praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll). Faktisk kontroll kan oppstå i situasjoner hvor øvrige stemmeretter er spredt på et stort antall eiere som ikke realistisk er i stand til å organisere sin stemmegivning. I vurderingen av faktisk kontroll tillegges det faktum at eventuelt morselskapet kan velge det styret de ønsker avgjørende vekt. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til et konsern og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører. Datterselskaper som er uvesentlige trengs ikke konsolideres, dvs. at Melhus Sparebank Eiendom AS er valgt å ikke konsolideres.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der banken har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor selskapet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Selskapets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Selskapets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i selskapet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Selskapet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre selskapet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Selskapet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje under regnskapslinjen ”Andel resultat i tilknyttede selskaper”.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom banken og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor selskapet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med selskapets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper blir resultatført.

2.3 Omregning av utenlandsk valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet er presentert i NOK som er den funksjonelle og presentasjonsvalutaen til banken, datter- og tilknyttet selskap.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til NOK ved bruk av transaksjonskursen.

Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner resultatføres. Pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt omregnes til kursen på balansedagen og agio resultatføres.

2.4 Varige driftsmidler

Tomter og bygninger består hovedsakelig av forretningsbygg. Det er valgt å benytte kostmodell for verdsettelse av varige driftsmidler. Verdsettelse av tomter og bygninger er utført av eksterne uavhengige takstmenn, med fradrag for etterfølgende avskrivninger på bygninger. Øvrige varige driftsmidler regnskapsføres også til anskaffelseskost, inkludert overtatt eiendel som består av et tomteområde.

Tomter eller firmahytte avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Tomter	Avskrives ikke
Bygninger	15-40 år
Maskiner	10-15 år
Kjøretøy	3-5 år
Inventar	3-8 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vesentlige enkeltdeler av eiendommen er dekomponert og har ulik utnyttbar levetid. Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte banken, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

2.5 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og er forskjellen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger, jfr. IAS 36.

Edb programvare

Kjøpt edb programvarer balanseføres til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få programmene operative) og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Kostnader i forbindelse med overgang til ny systemleverandør (SDC) i 2005 er ferdig avskrevet. Banken har ikke egne utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvarer eller andre immaterielle eiendeler.

Kostnader vedrørende konsesjonssøknad

Kostnader knyttet til søknad om verdipapirkonsesjon er aktivert som immaterielle eiendeler.

2.6 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig kontantstrømmer ikke kan forsvare balanseført verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.7 Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende kategorier: til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer, samt eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og finansielle eiendeler som initielt er valgt å føre til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Finansielle eiendeler som ledelsen velger å klassifisere til virkelig verdi over resultat skjer fordi den i hovedsak er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger, fordi måling og rapportering til virkelig verdi resulterer i mer relevant informasjon og fordi det er en gruppe finansielle instrumenter som internt styres og følges opp basert på virkelig verdi. Valget av klassifisering benyttes konsistent for alle eiendeler som styres samlet etter virkelig verdi.

Kortsiktige aksjeplasseringer er valgt å klassifisere under sistnevnte underkategorien. Denne porteføljen er en del av bankens likviditetsbeholdning og er anskaffet med tanke på å kunne realisere innen 3 dager. Porteføljen forvaltes og styres samlet av Terra Forvaltning AS. Det foreligger begrensninger i størrelse på porteføljen, og det rapporteres kvartalsvis til styret om utvikling av verdiendringer og realiserte gevinster/tap i porteføljen. Det er også plassert investeringer i pengemarkedsfond i denne kategorien. Dette er også en del av bankens likviditetsbeholdning og skal kunne realiseres innen 3 dager.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er blant annet utlån og øvrige finansielle eiendeler som ikke er notert i et aktivt marked og som ikke er definert som eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Det skilles ikke mellom omløp- eller anleggsmidler i oppstillingsplan for bank.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. I denne kategorien inngår vår portefølje av obligasjoner og aksjeinvesteringer vi ikke har til hensikt å selge innen 12 måneder etter balansedagen. Pengemarkedsfondene Banklikviditet Global fra DnB og Terra Sparebank er også klassifisert i denne kategorien. Rente på plasseringene inntektsføres under ”Renter og lignende inntekter av obligasjoner”, jfr. note 5. Verdiendringer på obligasjonene føres i utvidet resultat, fratrasket skatt som føres mot utsatt skattefordel.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen selskapet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen

opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet føres etter første gangs balanseføring til virkelig verdi i balansen. Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av poster i kategorien ”finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet”, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under ”netto gevinster/tap finansielle instrumenter” i den perioden de oppstår. For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg føres verdiendring, som ikke anses varig, over utvidet resultat. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg realiseres, føres samlet verdiregulering som er ført over utvidet resultat, som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer i ordinært resultat.

Verdifall på finansielle eiendeler

a) Eiendeler balanseført til amortisert kost

Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall foretas nedskrivning for verdifallet. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynlighet for at kunden vil gå konkurs, og utsettelser og mangler ved betalinger, anses alle som objektive bevis på at fordringen skal nedskrives. Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall er negative endringer i betalingsstatus til kunder i gruppen, eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Nedskrivning på grupper av utlån er foretatt ved å inndeke kundemassen i bransjer.

Engasjementsvurdering foretas ved utgangen av hvert kvartal. Alle engasjement hvor det foreligger manglende termininnbetaling (f.o.m. 1. termin) på lån, og overtrekk på kreditter gjennomgås og vurderes. Et engasjement defineres som misligholdt 90 dager etter manglende terminbetaling/overtrekk. Ved mislighold (eller tidligere) vurderes de sikkerheter som er deponert for engasjementet. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgpris redusert med salgskostnader. Differansen mellom pålydende og neddiskontert forventet kontantstrøm, diskontert med opprinnelig effektiv rente, nedskrives.

Tilbakeførte renter på nedskrevne lån utgjør 4.884 for 2012 og 2.686 for 2011. Bokførte renter på nedskrevne utlån utgjør 761 for 2012 og 481 for 2011, dvs. netto tilbakeførte renter på 4.123 for 2012 og 2.205 i 2011.

(b) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Banken vurderer hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler, har falt i verdi. For gjeldsinstrumenter benytter banken kriteriene som referert til over i avsnitt (a). For egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg, vil en vesentlig eller en langvarig reduksjon i virkelig verdi av instrumentet under anskaffelseskost også være en indikasjon på at eiendelen er utsatt for verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, og verdireduksjoner tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til resultatregnskapet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført.

2.8 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig forfallstid.

2.9 Utsatt skattefordel og betalbar skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når banken har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

2.10 Pensjonsforpliktelser og bonusordninger overfor ansatte

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Banken har tidligere kun hatt ytelsesbasert pensjonsordning. Fra 2010 fikk alle ansatte tilbud om å gå over til en innskuddsbasert tjenstepensjonsordning. Alle nyansatte blir fra og med 2010 tilbudt innskuddsbasert tjenstepensjonsordning. Begge ordningene er gjennom DnB Livsforsikring AS.

Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskapet, basert på periodiske aktuarberegninger. En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor selskapet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Banken har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte aktuarmessige gevinster/tap og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger. Forutsetningen om diskonteringsrente er fra og med 1 år bygget på regnskapsstiftelsens nye veiledning vedrørende benyttelse av OMF som diskonteringsrente. Banken mener det foreligger et dypt marked for OMFer.

Aktuarmessige gevinster/tap som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10% av verdien av pensjonsmidlene eller 10% av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige resterende tid til pensjonering.

Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Ved innskuddsplaner, betaler konsernet innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd bokføres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Se for øvrig note 30

Bonusordning

Banken regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling basert på en beregning som tar hensyn til resultat etter visse justeringer og forrentningskrav. Banken regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktmessige forpliktelser. En del av resultatlønnen utbetales med bankens egenkapitalbevis.

2.11 Inntektsføring / kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som de opptjenes som inntekter og i samsvar med effektiv rente metoden. Kostnader tas inn i regnskapet når de påløper. Etablerings- og depotgebyr som privatpersoner og næringslivskunder belastes ved låneopptak, amortiseres over lånets løpetid. Pr. 31.12.12 er 4,4 mill. kr. holdt tilbake og inntektsføres over lånets løpetid. Tilsvarende i fjor var 4,2 mill. kr.

Aksjeutbytte og andre provisjoner og gebyrer som banken mottar inntektsføres fortløpende. Forskuddsbetalte inntekter eller påløpne kostnader ved årets slutt periodiseres og bokføres som gjeld. Opptjente inntekter og forskuddsbetalte kostnader inntektsføres og bokføres som fordring. Gevinst ved salg av eiendeler bokføres når det har skjedd en overføring av risiko til kjøper.

2.12 Innlån

Innlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

2.13 Utbytte

Utbytte klassifiseres som en del av egenkapitalen inntil det er besluttet. Avsatt utbytte blir likevel tatt ut i beregning av kapitaldekning etter gjeldende kapitaldekningsregler.

2.14 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets ledelse. Dette er i henhold til den organisasjon som banken har. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Resultatposter er fordelt mellom privat- og næringsmarked på kreditt, samt avdeling for salg. Renteinntekter og –kostnader er fordelt på kreditt, mens provisjonsinntekter fra alle kunder er i hovedsak fordelt til salgsegmentet. Det er

foretatt direkte allokering. Aktuelle balansetall er fordelt på privat- og næringsmarked. Utlån og innskudd er i tillegg fordelt på geografisk marked, jfr. note 15.

3. Finansiell risikostyring

Finansielle risikofaktorer

Bankens aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert valutarisiko, virkelig verdi renterisiko og prisrisiko), kredittrisiko, likviditetsrisiko og flytende renterisiko.

Risikostyringen ivaretas av ledelsen i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret. Styret fremlegger prinsipper for den overordnede risikostyring, og angir retningslinjer for spesifikke områder som kredittrisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko, renterisiko, bruk av finansielle derivater og investering av overskuddslikviditet. Viser for øvrig også til styrets årsberetning.

Kredittrisiko

Utlån og garantier inndelt i risikogrupper. Banken har etablert et system for risikoklassifisering av utlånsporteføljen med 5 risikoklasser.

Innenfor alle kategorier defineres verdiene å bety:

Klasse A = Meget god

Klasse B = God

Klasse C = Middels

Klasse D = Dårlig

Klasse E = Meget dårlig

Engasjementene henføres til kategori ut fra en vurdering av sikkerheter og betalingsevne. Risikoklassifiseringssystemet er slik definert at vi får benyttet hele skalaen fra A til E for å prøve å skille ut dårlige engasjement som må følges opp tettere enn normalt. Kriteriene er satt strengt og som gjør at porteføljen kan se dårligere ut enn den egentlig er sammenlignet med andre banker. Det er satt i gang et prosjekt i Terra for å få til et mer ensartet og sammenlignbart risikoklassifiseringssystem for bankene i gruppen (LØFT-prosjektet).

Sikkerheter vurderes med utgangspunkt i markedsverdi på objektet stilt som sikkerhet. Markedsverdien reduseres med en faktor ut i fra ulike kategorier av sikkerhetsobjekter. Blant annet reduseres boligeiendommer med 20% i modellen for å ta høyde for prisfall- og konjunktursvingninger. For å oppnå klasse A på boligsikkerheter må engasjementet være innenfor 80% av markedsverdi for vanlig boliglån. Klasse C vil være engasjement som er sikret mellom 90% og 100% av markedsverdi på boligen. Det må tilsvarende være engasjement innefor 70% av markedsverdi på næringseiendom for å oppnå risikoklasse A.

Betalingsevne hensyntas i modellen noe forskjellig ut i fra privatmarked og bedriftsmarked. For privatmarkedet tar modellen hensyn til bruttolønn og gjeldsgrad. For å oppnå risikoklasse A på betjeningsevne for privatmarkedet må brutto inntekt være over 700, samt en gjeldsgrad under 2. For å oppnå risikoklasse C vil kunder måtte ha en brutto inntekt mellom 300 og 500, samt gjeldsgrad mellom 3 og 3,5. For bedriftsmarkedet benyttes 4 ulike nøkkeltall i modellen. Disse er totalrentabilitet, rentedekningsgrad, cashflow i % av gjeld og egenkapitalandel. For å oppnå risikoklasse A må disse være over hhv. 15%, 3, 20% og 25%.

Risikoklassifiseringssystemet hensyntar også andre forhold som bygger på vurderinger fra saksbehandlerne etter nærmere retningslinjer.

Andel engasjement fordelt på risikogrupper (utlån og garantier):

Akkumulert risikoklasse	A	B	C	D	E	Uklassifisert
31.12.2008	35,7 %	22,0 %	32,5 %	7,5 %	0,9 %	1,3 %
31.12.2009	39,4 %	21,7 %	33,9 %	2,6 %	1,7 %	0,7 %
31.12.2010	36,5 %	20,4 %	38,9 %	2,4 %	1,3 %	0,6 %
31.12.2011	37,3 %	24,0 %	34,9 %	2,1 %	1,2 %	0,5 %
31.12.2012	38,5 %	21,5 %	36,5 %	2,3 %	0,7 %	0,5 %

Uklassifiserte engasjement er i hovedsak engasjement under kr. 100.000,- og ville fordelt seg forholdsmessig over risikoklassene.

Misligholdte engasjementer er inndelt etter bransje, jfr. note 11. Det antas at misligholdte engasjementer i hovedsak ligger i gruppene D og E, med enkelte unntak fra andre grupper. Av engasjement i klasse D og E utgjør ca. 80% næringslivsengasjement. Disse engasjementene har en overvekt av eiendomsdrift, ikke ulik fordeling som på øvrige portefølje. Nøkkeltall som ligger til grunn for betjeningsevne i risikoklassifiseringsmodellen gir eiendomsselskaper noe dårligere score enn selskap som driver handel. Dette er på grunn av at eiendomsselskap har høy gjeld og særegne kontantstrømmer. Verdiendringene i eiendommen blir ikke hensyntatt noe som normalt gir denne type selskaper god avkastning. Vi har likevel valgt å ha en felles modell for alle næringslivsengasjement. Alle større engasjement i risikoklasse D og E har en tett oppfølging gjennom året.

Maksimal eksponering for kredittrisiko. Utlån og fordringer er inkl. garantier og fordelt etter bransjer:

Utlån og garantier til kunder	2012	2011
Bygg, anlegg, kraft og vann	252.371	246.393
Eiendomsdrift, finansiell tjenesteyting	917.135	842.338
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	39.117	23.572
Industri og bergverk	38.224	96.833
Personmarked	2.753.161	2.621.438
Primærnæring	111.664	107.991
Tjenesteytende næring ellers	76.256	85.588
Transport og kommunikasjon	144.647	168.530
Garantier TBK	208.993	133.741
Sum utlån og garantier til kunder	4.541.568	4.326.424

Maksimal eksponering for kredittrisiko på andre eiendeler:

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	111.061	119.692
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	318.227	420.267
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat	186.316	172.921
Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg	104.557	151.055
Finansielle derivater	1.450	3.822
Sum eksponering kredittrisiko	5.263.179	5.194.181

Spesifikasjon av garantier er vist i note 32.

Forfallstruktur utlån til kunder

	Ikke forfalt	Forfalt 0-30 dg	Forfalt 31-90 dg	Misligholdt, forfalt over 90 dg	Sum
Utlån til kunder 2012	4.158.644	87.827	61.938	44.323	4.352.732
Utlån til kunder 2011	3.942.286	129.362	27.112	43.398	4.142.158

Det er foretatt nedskrivninger på misligholdte engasjement, jfr. note 11f og g. Forfalte utlån det ikke er foretatt nedskrivning på utgjør 169.205 mot 154.146 i fjor. Det er stilt samme type sikkerheter for engasjement som er forfalt, som den øvrige utlånsportefølje, jfr. under. Innslaget av blacolån anses ubetydelig for engasjement som er forfalt, tilsvarende som for den øvrige portefølje. For stilte sikkerheter, se under. Andre finansielle eiendeler (obligasjoner, pengemarkedsfond og finansielle derivater, jfr. notene 16, 17 og 22) er ikke forfalt og det er heller ikke stilt sikkerheter for disse eiendelene. Ved plassering i slike eiendeler blir derfor størrelse og soliditet vurdert fremfor eventuell historisk avkastning, jfr. markedsrisiko.

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier eller avtaler om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være næringseiendom, boliger, varelager, driftstilbehør eller fordringer. I en del tilfeller benyttes også kausjoner, dette blir dog ikke hensyntatt i risikoklassifiseringsmodellen. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges realisasjonsverdien i en fortsatt drift situasjon til grunn hos kundene. Vi har gjennom året tiltrådt sikkerheter i ett tilfelle som gjelder et tomteområde og er blitt bokført som overtatt eiendel.

Engasjement fordelt etter sikkerhet

	2012	2011
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 35%-vektet i kapitaldekningen	3.501.453	3.240.856
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 100%-vektet i kapitaldekningen	761.397	701.791
Privatlån med annen sikkerhet	34.029	34.400
Næringslån med annen sikkerhet	38.205	72.459
Kreditt med ulike sikkerheter	17.648	92.653
Sum	4.352.732	4.142.159

Terra Boligkreditt

Bankens netto utlån til kunder utgjør 4.332 mill. kr. pr. 31.12.2012. I tillegg hadde banken på samme tidspunkt formidlet utlån på 1.084 mill. kr. til Terra BoligKreditt AS (TBK). Tilsvarende portefølje i fjor var 866 mill. kr. Bankens provisjon fra TBK utgjorde 5,8 mill. kr. i 2012 mot 3,5 mill. kr. i fjor.

TBK har vært et heleid datterselskap av Terra-Gruppen AS frem til mai 2012. Da foretok Terra Gruppen AS en utdeling i form av aksjer i TBK og er nå samme som for Terra Gruppen AS, eid av 78 selvstendige norske sparebanker (Terra-bankene) og OBOS. Bankens eierandel i TBK er 2,34%, mens banken eier 3,3% av Terra Gruppen AS. Bankens opererer som en agent/formidler for TBK, og er kundens (låntagers) kontaktpunkt i forhold til boliglånet. Selve låneavtalene inngås imidlertid mellom kunden og TBK. TBK tilbyr sparebankens kunder 1. prioritets pantelån innenfor 60 prosent av verdigrunnlaget. Dersom det er aktuelt med finansiering utover dette, må slik finansiering ytes av banken eller andre.

Bakgrunnen for at boliglån videreformidles til TBK, er primært at TBKs finansieringsform gir muligheter for å finansiere utlånsvirksomheten gjennom innhenting av kapital fra verdipapirmarkedet på gunstigere vilkår enn hva Terra-bankene ellers ville oppnådd. I tillegg skal gunstige innlån føre til at renten på utlån blir lav og at bankens rentenetto holdes oppe og ikke påvirkes av de lavest forrentede boliglånene. Videre vil både finansieringsbehovet og egenkapitalbehovet reduseres for banken.

TBK startet sin utlånsvirksomhet som ordinært kredittforetak i februar 2005, og har nå en betydelig utlånsportefølje som er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett. TBK fikk i 2007 konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Obligasjoner med fortrinnsrett har sikkerhet i TBKs samlede utlån. De første emisjonene av obligasjoner med fortrinnsrett fant sted i august 2007.

Det er inngått en distribusjonsavtale mellom banken og TBK vedrørende formidling av boliglån. Distribusjonsavtalen omhandler blant annet fastsettelsen av provisjoner og garantier banken må stille overfor TBK. Provisjon beregnes som kundens utlånsrente minus TBKs innlånsrente inkludert en margin.

Banken stiller i tillegg følgende garantier overfor TBK, jfr. note 32:

- Saksgaranti for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheten har oppnådd rettsvern og bankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.
- Tapsgaranti for den delen av lånebeløpet som har sikkerhet utover 50% av forsvarlig verdigrunnlag for lånets panteobjekter. Minimumsgaranti er kr. 25.000 pr. lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern.
- Andel av garantiramme på til sammen 1% av den til enhver tid formidlede låneportefølje fra bankene. Denne beregnes på grunnlag av bankens faktiske andel av den til enhver tid formidlede låneportefølje fra banken (ansvar pro rata).

Ved en måneds mislighold har TBK rett til å gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken plikter i en slik situasjon å velge mellom å

- Innbetale utestående terminforfall med påløpte renter og gebyrer. Garantien vil ikke bli nedskrevet. Banken kan søke regress hos kunden. Lånet i TBK løper videre.
- Innbetale det fulle garantibeløp til TBK. Banken er etter dette frigjort fra taps- og saksgarantiforpliktelsen nyttet til det aktuelle utlån. Hvis lånet går til inkasso og hvis det skulle bli aktuelt å realisere pantet, vil bankens ansvar avhenge av hvilken pris som oppnås ved salget.
- Banken overtar de rettigheter og forpliktelser som TBK har etter låneavtalen for en kjøpesum tilsvarende debtors innfrielse av lånet. Under dette alternativet innfrir banken lånet i TBK og tar lånet i egne bøker.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at banken misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Banken har etablert en egen policy for styring av likviditet. Banken har arbeidet bevisst med å skaffe langsiktig funding, bedre innskuddsdekningen og sikre trekkrettigheter. Det er etablert rammer som begrenser bankens kortsiktige likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Utlån skal finansieres med innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen (innskudd i % av utlån) er viktig for likviditeten, og denne var hhv. 78,3%, 78,6% og, 71,3% ved de siste tre årsskiftene. Banken har dessuten et måltall på at langsiktig finansiering skal være minimum 75 % av fremmedfinansiering, denne var pr. 31.12.12 på 72,2% mot 68,8% pr 31.12.11. Banken har etablert en beredskapsplan

for likviditetsstyring under en finansiell krise. Styret vurderer bankens likviditet som betryggende, jfr. årsberetning, med gode relasjoner til aktører i pengemarkedet, samt at banken har ubenyttete trekkrettigheter på 200 mill. kr. som i fjor.

Det er stilt sikkerhet i bankens eiendeler (obligasjoner) for låneopptak i Norges Bank på til sammen 209 mill. kr. Ledig sikkerhet for eventuelle F-lån er pr. 31/12 ca. 109 mill. kr.

Beløpene i tabellene under er kontraktsfestede nominelle kontantstrømmer, og vil derfor ikke være avstembare mot beløpene presentert som lån, finansielle derivater og innskudd i balansen.

Restløpetid pr. 31.12.2012		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		129.853	474	63.507	122.143		315.977
Innskudd fra og gjeld til kunder	2,60 %	3.161.937	104.505	132.985			3.399.427
Sertifikater og obligasjonsgjeld		581	179.540	123.837	787.359		1.091.317
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		1.472	420	5.676	152.916		159.012
Annen gjeld			36.854			6.842	43.696
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		680	3.360	10.622	48.997		62.979
Sum utbetalinger		3.293.843	325.153	326.005	1.062.418	6.842	5.009.429
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		529	644	3.258	17.445		

Restløpetid pr. 31.12.2011		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		1.266	252.777	5.658	190.040		449.741
Innskudd fra og gjeld til kunder	2,65 %	3.017.444	86.983	110.860	31.527		3.246.814
Sertifikater og obligasjonsgjeld		2.908	9.910	251.918	851.978		1.116.714
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		541	585	62.296	9.360	50.000	122.241
Annen gjeld			29.091			4.491	33.582
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		3586	2.628	11.803	32.651	10.455	57.537
Sum utbetalinger		3.022.159	381.974	430.732	1.082.905	54.491	4.969.092
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		1.658	7.183	15.285	26.991	8.550	

Markedsrisiko

Banken benytter finansielle derivater for å sikre seg mot markedsrisiko/renterisiko. Vår policy er at vi ikke skal være eksponert for renterisiko ved at vi i det vesentlige benytter finansielle derivater for å sikre nibor-basert rente. Finansielle derivater (renteswapper) føres til virkelig verdi og verdien varierer gjennom den relative korte løpetiden. Verdsettelsen av derivatene gjøres av eksterne. Verdiendringene føres i resultatet mot netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi. Innlån som derivatene svarer til føres til amortisert kost.

I tillegg har vi en lite risikoeksponert verdipapirportefølje. Vi har plassert mye overskuddslikviditet i ulike 20%- vektet verdipapirfond. Det er bevisst plassert hos aktører av en viss størrelse, og som forventes å være likvid i krisesituasjoner. Vi har utarbeidet en egen likviditetspolicy, som også omhandler markedsrisiko, og som skal være med å redusere risiko for tap. En forholdsvis liten del av overskuddslikviditeten er plassert i aksjer som forvaltes av Terra Forvaltning AS. Denne porteføljen har pr. 31.12.12 en merverdi på 1,0 mill. kr, mot 0 i merverdi i fjor, jfr. note 16. I tillegg har vi noen plasseringer der vi har vært med på emisjoner i egenkapitalbevis i andre Terra-banker.

Nedgang i aksjemarkedet på hhv. 10% eller 20% vil medføre for oss en nedskrivning på 2,4 mill. kr. og 5,2 mill. kr. som belastes resultatet. En tilsvarende endring i verdien på aksjer tilgjengelig for salg ville medført en reduksjon i utvidet resultat på hhv. 8,7 mill. kr. og 17,4 mill. kr.

Egenkapitalen vil reduseres tilsvarende. Da fond for urealiserte gevinster ikke kan være negativ vil nedskrivning utover dette medføre resultateffekt. Realisert gevinst på verdipapirporteføljen i 2012 er 0,3 mill. kr. mot tap på 0,8 mill. kr. i 2011. Viser til ytterligere beskrivelser i note 2.7. En nedgang i verdi på pengemarkeds- og obligasjonsporteføljen tilgjengelig for salg på 1% ville medført en verdiendring på 4,2 mill. kr. (5,1 mill. kr. i fjor) som i utgangspunktet ville blitt ført over utvidet resultat. Tilsvarende nedgang for pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat ville medført en nedskrivning på 1,8 mill. kr. mot 1,7 mill. kr. i fjor) som ville blitt resultatført.

Sensitivitetsanalyse for renterisiko

Renterisiko oppstår fordi rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende. Nettoen på tabellen under viser forskjellen mellom eiendeler og gjeld som kan rentereguleres innenfor de gitte tidsintervallene.

Rentefølsomhet rentebærende eiendeler og gjeld 2012	Inntil 1 mnd.	Fra 1 til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år.	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Fordr. på sentralbanker og kred.institusjoner	147.341	29.718	3.000			180.059
Utlån til og fordringer på kunder		4.129.392	11.635	139.175	52.298	4.332.500
Sert., obligasjoner o.a. renteb. verdipapirer		609.100				609.100
Finansielle derivater		1.450				1.450
Sum eiendeler	147.341	4.769.660	14.635	139.175	52.298	5.123.109
Gjeld til kredittinstitusjoner	249.558	60.000				309.558
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.158.533	234.800			3.393.333
Obligasjongjeld	100.000	931.833				1.031.833
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån	80.000	49.943				129.943
Finansielle derivater		786				786
Sum gjeld	349.558	4.150.366	234.800	0	0	4.865.453
Nto. renteendr.ekspon. på balanseposter	-202.217	619.294	-220.165	139.175	52.298	

Rentefølsomhet rentebærende eiendeler og gjeld 2011	Inntil 1 mnd.	Fra 1 til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år.	Fra 1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Fordr. på sentralbanker og kred.institusjoner	162.148			3.000		165.148
Utlån til og fordringer på kunder	4.971	4.069.038	106.520	101.387	50.584	4.332.500
Sert., obligasjoner o.a. renteb. verdipapirer	471.405	137.695				609.100
Finansielle derivater		3.822				1.450
Sum eiendeler	638.524	4.210.555	106.520	104.387	50.584	5.108.198
Gjeld til kredittinstitusjoner	103.906	534.742				309.558
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.253.566	109.054	30.713		3.393.333
Obligasjongjeld	112.306	625.000	150.000	149.830		1.031.833
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån	60.403	69.540				129.943
Finansielle derivater		509				786
Sum gjeld	216.212	4.413.308	259.054	180.543	0	4.865.453
Nto. renteendr.ekspon. på balanseposter	422.312	-202.753	-152.534	-76.156	50.584	

Det meste av innskudds- og lånemassen er forrentet med "for-tiden-rente" hvor varsel om renteendring skal sendes ut 6 uker før iverksettelse. Gjennomsnittlig effektiv rente på utlån til kunder var 4,8 % i 2012 og 5,02% i 2011. Gjennomsnittlig effektiv rente på innskudd fra kunder var 2,60 % i 2012 og 2,65% i 2011. For gjeld til kredittinstitusjoner var gjennomsnittlig effektiv rente 2,38% i 2012 og 3,43 % i 2011. Obligasjonslånene ble opptatt til underkurs. Gjennomsnittlig rente var 3,34 % i 2012 mot 3,85% i 2011.

Banken søker å ha en kontrollert renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd med flytende rente og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån med fast rente søker man å balansere innlånssiden ved bruk av swapavtaler, slik at størrelse og renteavtaler på lån og innlån med ulike løpetider er i rimelig balanse. Vår obligasjonsportefølje består kun av papirer med flytende rente. Alle våre innlån er til flytende rente eller swappet til flytende rente.

En økning i renter vil medføre at både inntektssiden og kostnadssiden går opp. Dersom rentenivået (gjennomsnittlig rente for de ulike rentebærende elementene) hadde vært 1% høyere ville dette medført et økt resultat i størrelsesorden 1,2 mill. etter skatt. Dette er under forutsetning av at både rente på utlån og innlån kan økes like mye samtidig. Det er dog ulike varslingsfrister på utlån ved rentendringer.

Reduksjonen i rentenettoen også i 2012 skyldtes hovedsakelig det svært lave rentenivået gjennom året. Hvis det i rentenettoen hadde vært hensyntatt renter av pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat, ville vi se en forbedring av rentenettoen i 2012. Rentenivået har vært stabilt i 2012, men vi har tilpasset likviditetsreservene noe slik at dette gir en bedre rentenetto. Det relative rentenivået på bankens innlån fra markedet har steget noe som følge av større påslag, som igjen skyldes situasjonen i finansmarkedene i Europa og resten av verden. Dette høyere påslaget vil også gi utslag i bankens rentenetto senere år. Hvis vår rentenetto i år har vært 1,5% i stedet for 1,62% ville dette gitt et lavere resultat på 4,0 mill. kr., dvs. ca. 2,9 mill. kr. etter skatt.

Prisrisiko

Banken er utsatt for prisrisiko i forhold til aksjepriser på investeringer klassifisert i balansen enten som tilgjengelig for salg eller til virkelig verdi over resultat. Se for øvrig over under markedsrisiko.

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår når man har eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta, der verdien eller forpliktelsen er avhengig av kursen på realisasjons- eller oppgjørstidpunktet. Banken har pr. 31.12.2012 liten valutarisiko. Beholdningen av utenlandske sedler utgjør 617, mot 717 i fjor. Kurstap er uvesentlig.

4. Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. Dette inkluderer forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Banken og eksterne konsulenter utarbeider estimer og gjør antagelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Det vil for eksempel alltid være knyttet usikkerhet til fastsettelse av virkelige verdier. Det vil også være stor usikkerhet knyttet til forventninger av fremtidige kontantstrømmer. Vi har benyttet eksterne parter til beregning av virkelige verdier på finansielle derivater, obligasjoner og pensjonsforpliktelser. Vi har selv foretatt forventninger av kontantstrømmer blant annet knyttet til nedskrivning av utlån og test av nedskrivningsbehov for goodwill. Markedsverdi på ikke børsnoterte aksjer er vurdert av Terra Forvaltning AS, samt at vi har for enkelte aksjer satt markedsverdi ut fra observerbare salgskurser og emisjonskurser. I enkelttilfelle og mindre poster har vi benyttet andel av bokførte verdier samt ligningsverdier. Viser for øvrig til note 22.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Vi benytter de forutsetninger som er anbefalt fra norsk regnskapsstiftelse.

5 Renteinntekter og rentekostnader

Renteinntekter og lignende inntekter	2012	2011
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kredittinst.	3.621	2.607
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kunder	204.044	199.534
Renter o.l. inntekter av obligasjoner	15.060	17.484
Andre renteinntekter og lignende inntekter	6	0
Sum renteinntekter og lignende inntekter	222.731	219.625
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	8.969	15.579
Renter o.l. kostnader på innskudd fra kunder	86.221	78.717
Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	34.569	38.970
Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	8.813	4.456
Andre rentekostnader	0	20
Sum rentekostnader og lignende kostnader	138.572	137.742
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	84.159	81.883

6 Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2012	2011
Garantiprovisjon	1.317	924
Betalingsformidling	7.457	8.639
Provisjon salg av forsikring	4.806	4.048
Verdipapirforvaltning og omsetning	1.062	1.137
Provisjoner fra Terra Boligkreditt	5.811	3.461
Provisjoner Terra Kort/Entercard	449	374
Leieinntekter betalingsterminaler	305	664
Annet	2.046	1.332
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	23.253	20.579

Provisjonsinntekter (fra banktjenester) utgjør 19,7% av totale inntekter, mot 19,0% i fjor.

7 Netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat

	2012	2011
Utbytte	23.812	2.679
Netto gev./verdiendring på aksjer/ekb til vv. over resultat*	1.651	-2.080
Netto verdiendring/renter på pmf til virkelig verdi over res.	6.318	2.921
Netto gevinster på valuta	600	618
Netto gevinster finansielle derivater	-277	949
Gev./tap ved kjøp/salg av aksjer/obligasjoner tilgj. for salg	-439	-212
Nto. gev. på finansielle instr. til virkelig verdi over res.	31.665	4.875

*gjelder aksjer og egenkapitalbevis vurdert etter virkeligverdiopsjon

8 Andre driftsinntekter

	2012	2011
Leieinntekter	1.370	1.424
Andre driftsinntekter	333	96
Sum andre driftsinntekter	1.703	1.520

9 Lønn og administrasjonskostnader

9a Spesifikasjon av lønn og administrasjonskostnader	2012	2011
Lønn	26.585	25.042
Pensjonskostnader - innskuddsbasert	381	306
Pensjonskostnader - ytelsesbasert	3.234	1.881
Førtidspensjon banksjef	1.677	
Sosiale kostnader	4.930	4.740
Sum lønn og sosiale kostnader	36.807	31.969
Honorar eksterne tjenester	1.920	1.695
Utdanning	406	376
EDB-kostnader	6.950	6.669
Kontorrekvisita	601	641
Porto/telefon	1.465	1.465
Reisekostnader	286	253
Salgskostnader	6.414	5.670
Provisjoner	968	650
Sum administrasjonskostnader	19.010	17.419
Sum lønn og administrasjonskostnader	55.817	49.388

9b Godtgjørelser	2012	2011
Lønn til banksjef	1.131	1.059
Bonus banksjef	26	37
Godtgjørelse til banksjef	44	58
Pensjonspremie banksjef	171	143
Godtgjørelse til styret	522	441
Godtgjørelse til andre tillitsvalgte	252	228

Banksjef har inngått en førtidspensjonsavtale om godtgjørelse ved fratreddelse og frem til fylte 67 år. Det er avsatt 1.677 i regnskapet vedrørende denne pensjonsavtalen. Banksjef har ingen opsjonsavtale med banken om kjøp eller salg av egenkapitalbevis.

Godtgjørelser til ledelse	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Lån/kreditt*
Knut Olav Lian	2012	1.175	26	171	1.326
Banksjef	2011	1.117	37	143	1.362
Jarle Gustad	2012	795	22	73	1.200
Ass. banksjef	2011	753	31	57	468

Ledergruppen er ikke besluttende organ. Øvrige deltakere i ledergruppen, jfr. årsberetning har lønn mellom 650 og 800, samt bonusutbetalinger på 20.

Godtgjørelser styremedl./**kontrollkomitee**

	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Honorar	Lån/kred.*
Esten Bollingmo (tillitsvalgt)	2012	513	19	21	71	1.016
Ansattvalgt styremedlem	2011	467	26	21	64	940
Bjarne Berg, inkl. nærstående	2012				86	1.118
Styrets leder	2011				86	651
Roar Øverbø, inkl. nærstående	2012				66	7.000
Styremedlem	2011				64	5.006
Bernt Gagnås, inkl. nærstående	2012				64	3.048
Nestleder	2011				42	4.881
Inger Tangvik	2012				61	0
Styremedlem	2011				61	588
Jo Temre	2012				61	4.942
Styremedlem	2011				61	4.947
Marianne Bringedal	2012				66	760
Styremedlem	2011				63	835
Sum styret	2012	513	19	21	414	12.942
Sum styret	2011	467	26	21	380	12.901
Frode Kvernørød	2012				64	0
	2011				42	0
Frank Forseth	2012				16	0
	2011				0	0
Kristmar Sunnset	2012				25	1.421
	2011				21	1.406
Sum kontrollkomite	2012	0	0	0	105	1.421
Sum kontrollkomite	2011	0	0	0	79	1.438

* Rentesubsidierte lån til ansatte ytes med inntil 5 x brutto årslønn, maksimum 2.000. Rentesats på rentesubsidierte lån til ansatte og daglig leder er pr. 31.12. på 2,85%. Avdragsplan for lån til daglig leder og andre ansatte følger vanlige retningslinjer for banken.

**Lønn er inkl. pensjon og andre godtgjørelser. Pensjon er innbetalt pensjonspremie. Bonusordningen gjelder alle ansatte.

9c Utlån og garantier til tillitsvalgte og ansatte

	2012	2011
Lån til daglig leder	1.326	1.362
Lån til styrets leder	1.118	651
Lån til forstanderskapets formann	0	0
Rentesubsidierte lån til ansatte	78.082	69.298

9d Antall ansatte

Antall årsverk/sysselsatte i bankvirksomheten er hhv 51 (49) og 54 (54) i 2012 (Tall for 2011 i parentes).

Totalt årsverk/sysselsatte er hhv. 56 (52) og 62 (62).

9e Honorar til revisor

	2012	2011
Lovpålagt revisjon	549	575
Andre attestasjonstjenester	38	36
Skatterådgivning	0	19
Andre tjenester utenfor revisjonen	46	65
Sum honorar til revisor	633	695

10 Andre driftskostnader

	2012	2011
Driftskostnader faste eiendommer	1.227	1.273
Leie lokaler	1.329	1.484
Maskiner/inventar	275	508
Honorar	701	695
Reparasjon og vedlikehold maskiner og inventar	368	448
Formueskatt	620	610
Felleskostnader i Terra-regi	3.722	2.842
Øvrige driftskostnader	2.428	2.673
Sum andre driftskostnader	10.670	10.533

11 Tap og nedskrivninger

11a Konstaterte og anslåtte tap på utlån	2012	2011
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-2.700	-3.822
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	800	0
Periodens konstaterte tap som det tidligere år <u>ikke</u> er foretatt individuelle nedskrivninger for	226	1.369
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger for	4.189	3.464
Periodens inngang på tidl. perioders konstaterte tap	-377	-335
Periodens tapskostnader	2.139	676

11b Individuelle nedskrivninger	2012	2011
Individuelle nedskrivninger 01.01	12.866	16.325
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger for	-4.189	-3.464
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	3.380	857
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.200	1.928
Tilbakeføring av individuelle nedskr. i perioden	-825	-2.780
Individuelle nedskrivninger 31.12	12.432	12.866

11c Nedskrivninger på grupper av utlån	2012	2011
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.000	7.000
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	800	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	7.800	7.000

11d Tapsutvikling	2012	2011
Konstaterte tap	4.415	4.833
Individuelle nedskrivninger på utlån	12.432	12.866
Nedskrivninger på grupper av utlån	7.800	7.000

11e Misligholdte og tapsutsatte lån	2012	2011
Misligholdte engasjement 3-6 mnd.	17.220	3.200
Misligholdte engasjement 6-12 mnd.	17.740	8.304
Misligholdte engasjement over 1 år	9.363	31.894
Sum brutto misligholdte engasjement over 90 dager	44.323	43.398
Individuelle nedskrivninger	12.432	12.866
Sum netto misligholdte engasjement over 90 dager	31.891	30.532

Misligholdte engasjement 1-3 mnd.	61.938	27.112
Sum brutto misligholdte engasjement over 30 dager	106.261	70.510

Ihht. Finanstilsynets retningslinjer rapporteres engasjement når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 30 dager etter forfall. Misligholdte lån anses etter bankens retningslinjer som mislighold når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager.

11f Utlån og garantier fordelt etter bransje

	Brutto utlån		Garantier	
	2012	2011	2012	2011
Personmarked	2.766.702	2.604.057	3.186	3.682
Jordbruk	111.664	107.680	311	311
Eiendomsdrift	917.135	836.503	11.744	5.835
Annen næring	557.231	593.919	252.701	175.800
Sum brutto utlån	4.352.732	4.142.159	267.942	185.628

Nedskrivninger på utlån etter bransje	Individuelle nedskr.		Gruppenedskr.	
	2012	2011	2012	2011
Personmarked	720	2.870	900	1.500
Jordbruk	0	0	0	0
Eiendomsdrift	8.601	8.760	1.600	700
Annen næring	3.111	1.236	5.300	4.800
Sum	12.432	12.866	7.800	7.000

Sum netto utlån	4.332.500	4.122.293
------------------------	------------------	------------------

Garantier annen næring inkluderer garantier stillet overfor Terra Boligkreditt på 208.993 pr. 31.12.11 mot 133.741 pr. 31.12.11.

11g Misligholdte og tapsutsatte engasjement etter sektor

	Misligholdte		Tapsutsatte	
	2012	2011	2012	2011
Personmarked	19.769	13.242	0	0
Jordbruk	1.116	0	0	0
Eiendomsdrift	18.931	23.226	0	15.978
Annen næring	4.507	6.930	0	0
Sum	44.323	43.398	0	15.978

Tapsutsatte engasjement er ikke misligholde engasjement, men engasjement som det er foretatt nedskrivninger på etter en individuell vurdering. Det foreligger objektive kriterier for å foreta en slik nedskrivning.

12 Betalbar skatt / Utsatt skatt**Resultat og skattepliktig**

inntekt	2012	2011
Resultat før skatter	63.538	41.601
Ikke fradragsberettigede kostnader/ sk.pl. innt.	680	693
Permantente forskjeller verdipapir/fin. derivater	-23.207	-1.665
Sum	41.011	40.629
Endringer midlertidige forskjeller	-2.523	-854
Endring i forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt	721	550
Endringer midlertidige forskjeller ført mot utvidet resultat	4.981	-1.844
Skattepliktig inntekt	44.190	38.481
Beregnet betalbar skatt (28%)	12.373	10.775
Endring utsatt skattefordel	706	233
Endring utsatt skattefordel ført mot utvidet resultat	-1.395	516
Avvik skatt forrige år (+ for lite / - for mye)	-394	-1
Årets skattekostnad	11.291	11.523

Effektiv skattesats	18 %	28 %
---------------------	------	------

Formuesskatt er i klassifisert som annen driftskostnad og utgjør 620 mot 610 i fjor. Betalbar skatt i balansen består av beregnet betalbar skatt og formuesskatt.

Beregning utsatt skatt

Ved utgangen av regnskapsåret eksisterer det midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Det er beregnet utsatt skatt/skattefordel på grunnlag av disse forskjellene.

Utsatte skattefordeler	2012	2011
Pensjonsforpliktelse	-6.842	-4.491
Finansielle derivater	-785	-509
Andre verdipapirer enn aksjer	-104	-5.084
Skattereduserende midl. forskj. anleggsmidler	0	-53
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-7.731	-10.137
Skatteøkende midl. forskj. anleggsmidler	96	0
Netto skattereduserende midl. forskjeller	-7.635	-10.137
Balanseført utsatt skattefordel	2.138	2.838

Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres netto pr. juridisk enhet. Disse reverseres i hovedsak over en periode på mer enn 1 år.

Skattekostnad på poster i utvidet resultat

	2012	2011
Endring i verdi aksjer ført mot utvidet resultat	-17.062	2.042
Endring i verdi pengemarkedsfond/obligasjoner ført mot utvidet res.	4.981	-1.844
Utvidet resultat før skatt	-12.081	198
Skattekostnad	1.395	-516
Utvidet resultat etter skatt	-13.476	714

13 Resultat pr. egenkapitalbevis

	2012	2011
Resultat	52.247	30.078
Egenkapitalbeviserernes andel av resultatet	28,5 %	30,5 %
Resultat pr. egenkapitalbevis	18,64	11,47
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	18,64	11,47
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	11,50	12,50

Forslag til utbytte for 2012 er kroner 11,50 pr. egenkapitalbevis. Utbytte for 2012 blir da totalt 9,2 mill. og er ihht. IFRS ikke definert som gjeld på årsavslutningstidspunktet, men inngår i bankens egenkapital pr. 31.12.12.

Forslaget gir en overføring fra utjevningsfond på 31 øre pr. egenkapitalbevis, totalt 260. Det er da sett bort fra økt inntekt som følge av utbytte fra Terra Gruppen AS i form av aksjer i TBK. Egenkapitalbevisererne sin andel av denne merinntekten er foreløpig holdt tilbake i banken og tilført utjevningsfondet.

Utbytte for 2011 på kr 12,50 pr. egenkapitalbevis ble vedtatt i forstanderskapet 01.03.12 og utbetalt 15.03.12.

Utbetalt utbytte i 2011, for regnskapsåret 2010, var 11,50 pr. egenkapitalbevis, totalt 9,2 mill. Årets gaveavsetning er foreslått til 850, mot 2.050 i 2011.

14 Fordringer på sentralbanker og andre

kredittinstitusjoner	2012	2011
Fordring på Norges Bank	50.060	54.087
Utlån til og fordringer på andre banker	111.061	129.999

15. Segmenter

	2012				
	PM	BM	Salg	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	129.775	92.956			222.731
Rentekostnader og lignende kostnader	88.087	50.485			138.572
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	41.688	42.471	0	0	84.159
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,55 %</i>	<i>2,71 %</i>			<i>1,98 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	5.881	1.123	11.735		18.739
Andre driftsinntekter				33.068	33.068
II SUM netto driftsinntekter	47.569	43.594	11.735	33.068	135.966
Lønn og generelle administrasjonskostnader	5.405	4.171	5.418	40.823	55.817
Andre driftskostnader				15.292	15.292
III Sum driftskostnader	5.405	4.171	5.418	56.115	71.109
Tap på utlån og garantier	42	2.097			2.139
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,00 %</i>	<i>0,13 %</i>			<i>0,05 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				820	820
IV Driftsresultat før skatt	42.122	37.326	6.317	-22.227	63.538
Skatt på ordinært resultat				11.291	11.291
V Resultat av ordinær drift etter skatt	42.122	37.326	6.317	-33.518	52.247

	2011				
	PM	BM	Salg	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	121.258	98.367			219.625
Rentekostnader og lignende kostnader	84.776	52.966			137.742
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	36.482	45.401	0	0	81.883
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,48 %</i>	<i>3,00 %</i>			<i>2,06 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	3.536	810	11.007		15.353
Andre driftsinntekter				6.395	6.395
II SUM netto driftsinntekter	40.018	46.211	11.007	6.395	103.631
Lønn og generelle administrasjonskostnader	3.893	3.845	5.120	36.530	49.388
Andre driftskostnader				13.192	13.192
III Sum driftskostnader	3.893	3.845	5.120	49.722	62.580
Tap på utlån og garantier	11	665			676
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,00 %</i>	<i>0,04 %</i>			<i>0,02 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				1.226	1.226
IV Driftsresultat før skatt	36.114	41.701	5.887	-42.101	41.601
Skatt på ordinært resultat				11.523	11.523
V Resultat av ordinær drift etter skatt	36.114	41.701	5.887	-53.624	30.078

Utlån og fordringer på kunder	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Kasse-/drifts- og brukskreditter	725.137	653.035	108.484	82.565	833.621	735.600
Byggelån	24.144	11.292	178.513	126.431	202.657	137.723
Nedbetalingslån	2.017.781	1.940.244	1.298.673	1.328.592	3.316.454	3.268.836
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	2.767.062	2.604.571	1.585.670	1.537.588	4.352.732	4.142.159
-Individuelle nedskrivninger	241	559	12.191	12.307	12.432	12.866
-Nedskrivninger grupper av utlån	1.948	1.948	5.852	5.052	7.800	7.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder	2.764.873	2.602.064	1.567.627	1.520.229	4.332.500	4.122.293
Utlån formidlet til Terra Boligkreditt	1.004.908	814.662	79.168	52.295	1.084.076	866.957
Sum netto utlån inkl. Terra Boligkreditt	3.769.781	3.416.726	1.646.795	1.572.524	5.416.576	4.989.250

15a Innskudd etter type	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Innsk. fra og gjeld til kunder u/ avtalt løpetid	1.262.993	1.192.442	597.682	548.656	1.860.675	1.741.098
Innskudd på skattetrekkskonti	602	224	32.161	31.763	32.763	31.987
Innskudd BSU	60.566	49.922	0	0	60.566	49.922
Andre innsk. m/ avtalt løpetid	391.246	356.720	1.048.082	1.060.736	1.439.328	1.417.456
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1.715.407	1.599.308	1.677.925	1.641.155	3.393.333	3.240.464

MELHUS BANKEN
Dine ønsker - vår utfordring!

15b Geografisk fordeling	Innskudd		Brutto utlån	
	2012	2011	2012	2011
Melhus	1.618.190	1.529.732	1.656.477	1.566.530
Trondheim	1.221.764	1.164.186	2.055.616	1.913.102
Andre	553.379	546.546	640.639	694.792
Sum	3.393.333	3.240.464	4.352.732	4.142.159

16 Bankens beholdning av aksjer

16a Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.12

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
Aksjer:			
OBX/OB Match			
Forvaltningsportefølje hos Terra Markets AS		16.593	17.576
Egenkapitalbevis			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Høland og Setskog Sparebank	6.200	682	583
Hjelmeland Sparebank	59.750	6.572	5.675
Sum aksjer og egenkapitalbevis		25.325	24.869
Aksje fond			
Terra Global	587	688	415
Forte Norge	12.429	1.000	1.066
Forte Global	10.881	1.000	1.108
Sum aksje fond		2.688	2.589
Sum aksjer, ek-bevis og aksje fond til virkelig verdi over resultat		28.013	27.458
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.			
Forte pengemarked		30.000	31.172
Holberg Likviditet 20		50.000	50.803
Holberg Likviditet omf		50.000	51.485
Skagen høyrente institusjon		50.000	52.856
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		180.000	186.316

Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.11

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
Aksjer:			
OBX/OB Match			
Forvaltningsportefølje hos Terra Markets AS		15.842	15.881
Oslo Axess/Unoterte aksjer			
Lighthouse Caledonia	2.000	0	1
Egenkapitalbevis			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Høland og Setskog Sparebank	6.200	682	601
Hjelmeland Sparebank	59.750	6.572	5.675
Sum aksjer og egenkapitalbevis		24.574	23.192
Aksjefond			
Terra Global	587	688	383
Forte Norge	12.429	1.000	988
Forte Global	10.881	1.000	992
Sum aksjefond		2.688	2.363
Sum aksjer, ek-bevis og aksjefond til virkelig verdi over resultat		27.262	25.556
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.			
Nordea Likviditet	48.922	50.000	50.597
Forte pengemarked	195.322	20.000	20.126
Holberg Likviditet 20	251.743	25.000	25.986
Holberg Likviditet omf	250.000	25.000	25.079
Skagen høyrente institusjon	496.202	50.000	51.133
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		170.000	172.921

16b Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.12

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balanseført verdi
Unoterte aksjer				
VISA	899	0,000 %	0	1
Nordito Property AS	3.024	0,029 %	6	9
Nets AS	24.979	0,010 %	992	1.169
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	597
Melhus Tomteselskap AS	27	2,000 %	261	390
Spama AS	150	0,333 %	15	193
Eiendoms kreditt AS	32.500	1,250 %	3.325	3.380
Terra-Gruppen AS	505.488	2,800 %	38.720	38.666
Terra Boligkreditt AS	9.663.492	2,340 %	40.084	41.004
First Credit Opportunity AS	200.000	1,340 %	188	110
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	657
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	987	1.568
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			84.931	87.746

Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.11

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balanseført verdi
Unoterte aksjer				
VISA	899	0,000 %	0	1
Nordito Property AS	3.024	0,029 %	6	9
Nets AS	24.979	0,010 %	992	1.223
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	931
Melhus Tomteselskap AS	27	2,000 %	261	792
Spama AS	150	0,333 %	15	207
Eiendomskreditt AS	20.000	1,250 %	2.020	2.259
Terra-Gruppen AS	505.488	2,800 %	40.599	57.626
First Credit Opportunity AS	200.000	1,340 %	188	110
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	1.645	2.967
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			45.724	66.124

16c Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	2012	2011
<i>Aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat</i>		
Børsnoterte	17.576	15.882
Egenkapitalbevis	7.292	7.310
Aksjefond	2.589	2.363
Pengemarkedsfond	186.316	172.921
<i>Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg</i>		
Unoterte aksjer	87.746	66.124
Sum investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis	301.520	264.601

Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat inngår i posten netto gevinst/tap finansielle instrumenter. Netto gevinst ved realisasjon utgjør 318 for 2012, mot netto tap ved realisasjon på 17 for 2011. Verdiendring på aksjer tilgjengelig for salg på -17.062 og 2.042 for hhv. 2012 og 2011, er ført mot utvidet resultat. Verdiendringen i 2012 er i hovedsak knyttet til utdeling av TBK-aksjer fra Terra Gruppen AS, se note 16f.

16d Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg

Pengemarkedsfond består av investeringer i DnB Banklikviditet Global med 50 mill., og er ved årskiftet verdsatt til 57.628 mot 53.657 i 2011. Fondet har hatt en avkastning på 3.971 i 2012, av dette er 1.552 renter. I fjor ga fondet ikke avkastning. Avkastningen i fondene investeres i nye andeler ved årsskiftet. Totalt har fondet en mindre verdi på 2.201 som er ført mot utvidet resultat i år eller tidligere.

Investeringen i pengemarkedsfondet Terra Sparebank utgjør 46.929 mot 40.435 i fjor. Årets avkastning utgjorde 1.249 mot 1.385 i fjor, i tillegg er det kjøpt nye andeler i løpet av året. Av årets avkastning er 949 renter.

Pengemarkedsfond verdsettes til virkelig verdi med verdiendring ført i utvidet resultat. Renteinntektene er ført mot renter av obligasjoner og inngår således i rentenettoen.

16e Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

	2012	2011
Balanseført verdi 01.01.	637.446	623.410
Verdiendringer over utvidet resultat i løpet av året	-12.081	198
Skatteeffekt av ovenstående	1.395	516
Netto tilgang/avgang	-136.547	13.593
Realiserte gevinster/tap som er resirkulert i resultatet	20.440	-212
Skatteeffekt av ovenstående	-123	-59
Balanseført verdi 31.12.	510.530	637.446

16f Utbytte fra Terra Gruppen AS

Utbytte i form av aksjer i Terra Boligkreditt AS utgjør 22.757 og er i 2. kvartal inntektsført under netto gevinster finansielle instrumenter. Verdien av aksjene i Terra Gruppen AS er etter utdelingen nedskrevet over utvidet resultat. Det er foretatt en ny verddivurdering av Terra Gruppen AS og aksjene er nedskrevet over utvidet resultat med 18.905. Før utdeling utgjorde forskjellen mellom virkelig verdi i Terra Gruppen AS og anskaffelseskost på aksjene 17.026 (merverdi). Forskjellen mellom kostpris og ny virkelig verdi på 1.879 er reklassifisert fra utvidet resultat til resultat som en nedskrivning (bokført under Av- og nedskrivninger). I sum utgjør derfor utdelingen en resultatøkning på 20.878.

17 Obligasjoner

Obligasjoner, klass. som tilgjengelig for salg	2012			2011		
	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.
Børsnoterte:						
Norske banker/kreditforetak	241.000	240.493	243.080	250.824	250.772	251.756
Unoterte:						
Norske banker/kreditforetak	51.000	51.049	51.148	110.000	109.895	109.305
Ansvarlig lån	14.000	13.665	13.991	7.000	6.499	6.944
Obligasjoner kommune/fylke/stat	10.000	10.003	10.008	52.000	52.021	52.262
Sum	316.000	315.210	318.227	419.824	419.187	420.267

Bankens obligasjonsbeholdning er bokført til markedsverdi pr. 31.12. Banken eier ingen egne obligasjoner, og alle obligasjoner er i NOK. Gjennomsnittlig effektiv rente pr. 31.12.12 var 2,26% mot 3,35% i fjor. Renterisiko ved en renteendring på 1% er for hele obligasjonsbeholdningen beregnet til 450 pr. 31.12.12 mot 588 pr. 31.12.11. Endring i virkelig verdi på obligasjoner tilgjengelig for salg utgjør 2.400 for 2012, mot -1.308 for 2011. Realisert tap utgjør 439 for 2012 og 212 i 2011. Total avkastning på porteføljen utgjør 2,71% i år, mot 2,92% i fjor, hensyntatt verdiendringene ført mot utvidet resultat.

18 Eierinteresser i datter- og tilknyttede selskap

Aksjekap.	Eier-/ stemmeandel	Ansk. kost	Bokf. verdi	Bokf. verdi
			31.12.12	31.12.11
Heimdal Eiendomsmegling AS	2.100	20,0 %	8.000	9.621
Sum tilknyttede selskap	2.100		8.000	9.621
Melhus Sparebank Eiendom AS	2.900	100,0 %	2.000	2.000
Sum datterselskap	2.900		2.000	2.000

Heimdal Eiendomsmegling AS driver eiendomsmegling og har hovedkontor på Rosten i Trondheim. I tillegg er de etablert sammen med banken på Nova i Trondheim sentrum, på Heimdal og på Melhus. De har også egen avdeling på Oppdal og Stjørdal. Heimdal Eiendomsmegling AS har en egenkapital pr. 31.12.11 er på 14.205. Resultatet for 2012 er ca. 7,2 mill. etter skatt. Bankens andel av resultater er i år 1.440 etter skatt.

	31.12.12	31.12.11
Balanseført verdi 1.1 / Kostpris	9.801	8.575
Utbetalt utbytte	-1.000	0
Andel resultat	1.440	1.846
Avskrivning merverdi	-620	-620
Balanseført verdi tilknyttet selskap	9.621	9.801

Melhus Sparebank Eiendom AS er et overtatt mislighold engasjement, bestående av en tomt, samt en overtatt festet eiendom. Selskapet er oppkapitalisert med 2.000. Tomten skal utvikles og bebygges for salg. Festet eiendom er utleid. Resultat i selskapet i 2012 ble -50, mens det i 2011 var -262.

19 Nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter

	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	2012	2011	2012	2011
Leieinntekter	0	0	425	648
Renteinntekter	188	88	524	374
Provisjonskostnader	0	0	0	0
Rentekostnader	1	4	2.791	2.475

Balanseposter ved årsslutt

	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11
<i>Eiendeler:</i>				
Utlån	3.689	4.186	15.295	826
<i>Gjeld:</i>				
Innskudd fra kunder	154	720	199.063	215.462
Kortsiktig gjeld	0	0	0	0

Innskudd og utlån, samt transaksjoner mellom nærstående har samme betingelser som overfor eksternt tredjepart.

20 Immaterielle eiendeler

	Immaterielle eiendeler		Sum
	Goodwill		
Bokført verdi pr 31.12.10	3.755	904	4.659
Anskaffelseskost 01.01	3.755	10.332	14.087
Tilgang/avgang	0	0	0
Ordinære avskrivninger	-555	-125	-680
Akk. avskrivninger 01.01	0	-9.428	-9.427
Bokført verdi pr 31.12.11	3.200	779	3.980
Anskaffelseskost 01.01	3.755	10.332	14.087
Tilgang/avgang	0	0	0
Ordinære avskrivninger/nedskrivninger	-700	0	-700
Akk. avskrivninger 01.01	-555	-9.553	-10.108
Bokført verdi pr. 31.12.12	2.500	779	3.279

Immaterielle eiendeler som gjelder kostnader i forbindelse med etablering av verdipapirkonsesjonen avskrives ikke. Goodwill oppstod opprinnelig gjennom overtakelse av Finans Rådgivning AS. Tidligere ble goodwill i konsernet målt opp mot forventet total inntjening i Finans Rådgivning AS. Fusjon av selskapet er ført til konsernkontinuitet. Etter fusjonen ble goodwill reallokert til å måles mot selskapets tidligere vesentligste inntektskilde som er videreført i banken. Det vil årlig bli vurdert om det foreligger nedskrivningsbehov på bokført goodwill, og er i år nedskrevet forholdsmessig med reduksjonen av TBK-portefølje oppbygd av det tidligere datterselskapet.

21 Spesifikasjon av varige driftsmidler

	Tomt og bygning	Inventar og utstyr	Sum
Bokført verdi pr. 31.12.10	21.896	2.703	24.599
Anskaffelseskost 01.01	27.334	15.257	42.591
Utrangering	0	0	0
Tilgang/avgang	3.418	493	3.911
Årets avskrivninger	-1.125	-855	-1.980
Akk. avskrivninger 01.01	-5.438	-12.554	-17.992
Bokført verdi pr. 31.12.11	24.189	2.341	26.530
Anskaffelseskost 01.01	30.752	15.750	46.502
Utrangering	0	-195	-195
Tilgang/avgang	4.324	782	5.106
Årets avskrivninger	-1.248	-795	-2.043
Akk. avskrivninger 01.01	-6.563	-13.214	-19.777
Bokført verdi pr. 31.12.12	27.265	2.328	29.593

22 Finansielle instrumenter

22a Finansielle derivater

Banken har renterelaterte derivater som skal begrense renterisiko i fastrenteutlån.

	31.12.12		31.12.11	
	Eiendeler	Forpl.	Eiendeler	Forpl.
Renteswapper	0	786	0	509
Periodiserte renter swapper	1.450	0	3.822	0
Derivater – virkelig verdi	1.450	786	3.822	509

Derivater er klassifisert som holdt for handelsformål til virkelig verdi over resultat.

Nominelle beløp på swapavtalene	31.12.12	31.12.11
Rentebytteavtale fastrente-utlån	120.006	208.702
Rentebytteavtale obligasjonslån	300.000	300.000
Sum rentebytteavtaler	420.006	508.702

Nominelt beløp tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning. Det foreligger ingen avtaler om motregning av kontrakter.

22b Balanseført verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler pr. kategori	Kategori 2012			Kategori 2011		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg
Kontanter og fordringer på sentralbanken		60.810			69.091	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		111.061			129.999	
Netto utlån til kunder		4.332.500			4.122.293	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	27.458			25.556		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	186.316			172.921		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			318.227			420.267
Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg			104.557			151.055
Finansielle derivater	1.450			3.822		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			87.746			66.124
Sum finansielle eiendeler	215.224	4.504.371	510.530	202.299	4.321.383	637.446

Finansielle gjeld pr. kategori	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.	Virkelig verdi over resultat	Andre finansiell forplikt.
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.393.333		3.240.464
Gjeld til kredittinstitusjoner		309.558		441.980
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		1.031.833		1.037.136
Finansielle derivater	786		509	
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån		129.943		110.345
Sum finansiell gjeld	786	4.864.667	509	4.829.925

Aksjer, egenkapitalbevis og pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat er frivillig valgt å klassifisere i denne kategorien, se forøvrig note 2.7.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

	Kategori 2012			Kategori 2011		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringe r	Tilgjengelig for salg
Finansielle eiendeler pr. kategori						
Kontanter og fordringer på sentralbanken		60.810			69.091	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		111.061			129.999	
Netto utlån til kunder		4.344.832			4.128.087	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	27.458			25.556		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	186.316			172.921		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			318.227			420.267
Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg			104.557			151.055
Finansielle derivater	1.450			3.822		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			87.746			66.124
Sum finansielle eiendeler	215.224	4.516.703	510.530	202.299	4.327.177	637.446
	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.		Virkelig verdi over resultat	Andre finansiell forplikt.	
Finansielle gjeld pr. kategori						
Innskudd fra og gjeld til kunder		3.393.333			3.240.464	
Gjeld til kredittinstitusjoner		309.558			441.980	
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		1.034.400			1.036.343	
Finansielle derivater	786			509		
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån		128.416			105.791	
Sum finansiell gjeld	786	4.865.707		509	4.824.578	

Virkelig verdi av fastrente utlån er beregnet som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer på det enkelte fastrenteutlån.

Virkelig verdi på sertifikat- og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån er ut fra kurser i VPS.

22c Vurdering av virkelig verdi

Eiendeler	2012			2011		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat</i>						
Finansielle derivater		1.450			3.822	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	20.747	6711		18.845	6711	
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	186.316			172.921		
<i>Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg</i>						
Sertifikater og obligasjoner tilgjengelig for salg	243.080	75.147		254.718	165.549	
Pengemarkedsfond tilgjengelig for salg	104.557			151.055		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			87.746			66.124
Sum eiendeler	554.700	83.308	87.746	597.539	176.082	66.124
Forpliktelseser	Nivå 1	2012 Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	2011 Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet</i>						
Finansielle derivater		786			509	
Sum forpliktelser						

Følgende tabell presenterer endringene i instrumenter klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.:

	2012	2011
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 01.01.	66.124	60.103
Tilgang	40.864	6.216
Avgang/nedskrivning	-2.200	-2.237
Endring i verdi ført mot utvidet resultat	-17.042	2.042
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 31.12.	87.746	66.124
<i>Avgang består av tilbakebetaling av innskutt kapital.</i>		

Verdivurdering

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på omsetningskurs på balansedagen. Omsetningskursen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs.

Kursene hentes fra Oslo Børs. Disse inngår i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved bruk av verdsettelsesmetoder. Disse metodene maksimerer bruken av observerbare markedsdata der det er tilgjengelig og baserer seg i minst mulig grad av bankens egne estimater. Disse finansielle instrumentene inngår i nivå 2. Virkelig verdi på finansielle instrumenter tilgjengelig for salg, fastsettes for obligasjoner av Terra Forvaltning. Pengemarkedsfondene fastsettes ut fra verdivurdering av DnB Asset Management AS og Terra Forvaltning.

Banken bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes omsetningskurs for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Andre teknikker, slik som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer benyttes for å fastsette virkelig verdi for øvrige finansielle instrumenter.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. For aksjer som ikke handles på regulert marked benyttes siste omsatte kurs, evt. bokført verdi av egenkapital. Verdien på aksjene i Terra Gruppen er vurdert ut fra verdsettelse foretatt av finansavdeling i Terra. Verdien er vurdert etter utdeling av TBK-aksjene, jfr. note 16 f. Verdien er satt til 76,6 pr. aksje. TBK-aksjene er vurdert ut i fra emisjonskurs i desember og er verdsatt til 4,24 pr. aksje.

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost.

Finansielle derivater

Banken har finansielle derivater for å sikre seg mot rente- og valutarisiko. Ved første gangs innregning måles derivater til virkelig verdi. Virkelig verdi på derivater beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Dette beregnes av ekstern finansiell institusjon Vi har ikke derivater som inngår i en regnskapsmessig sikring. Endringer i virkelig verdi på derivater resultatføres under netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi.

23 Andre eiendeler

	2012	2011
Periodiseringer/diverse fordringer	4.756	5.618
Sum andre eiendeler	4.756	5.618

24. Sertifikatlån/Obligasjenslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.12

Sertifikat/Obligasjenslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO0010662604	26.11.12	25.11.16	fast	3,55 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO0010565922	05.03.10	05.03.13	flytende	6M NIBOR	Åpent obl. lån	175.000
ISIN NO 0010588882	28.09.10	28.02.14	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	175.000
ISIN NO 0010564727	26.02.10	26.02.15	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	125.000
ISIN NO 0010574528	11.05.10	11.08.15	fast	4,75 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010626864	14.10.11	14.10.13	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010623275	15.08.11	15.08.14	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000

Sum pålydende **1.025.000**

Underkurser -258

Periodiserte renter 7.091

Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld **1.031.833**

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
DnB ASA Oppgjørskonto			flytende	NOWA	28.392
Norges Bank, F-lån	21.12.12	02.01.13	fast	NOWA	100.000
Kredittforeningen for Sparebanker	01.12.09	01.10.14	flytende	3M NIBOR	100.000
DnB ASA	21.06.10	20.08.13	flytende	3M NIBOR	60.000
Kommunekreditt	05.02.07	22.01.14	flytende	3M NIBOR	20.000

Sum pålydende **308.392**

Periodiserte renter og mer-/mindreverdi 1.166

Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid **309.558**

Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjenslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010635337	30.01.12	evig	flytende	3M NIBOR	Fondsobl. lån	80.000
ISIN NO 0010255573	16.03.05	evig	flytende	3M NIBOR	Fondsobl. lån	50.000

Sum pålydende **130.000**

Underkurser -1.157

Periodiserte renter 1.100

Sum bokført ansvarlig lånekapital/fondsobligasjenslån **129.943**

Det har ikke forekommet brudd på lånebetingelsene i perioden.

Sertifikatlån/Obligasjenslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.11

Sertifikat/Obligasjenslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO0010508716	30.04.09	30.04.12	fast	4,93 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO0010536600	14.09.09	14.09.12	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	75.000
ISIN NO0010565922	05.03.10	05.03.13	flytende	6M NIBOR	Åpent obl. lån	175.000
ISIN NO 0010588882	28.09.10	28.02.14	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010564727	26.02.10	26.02.15	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	125.000
ISIN NO 0010574528	11.05.10	11.08.15	flytende	4,75 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010626864	14.10.11	14.10.13	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010623275	15.08.11	15.08.14	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000

Sum pålydende **1.025.000**

Underkurser -671

Periodiserte renter 12.807

Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld **1.037.136**

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
Bank2	10.03.11	09.03.12	Fast	3,60	30.000
Norges Bank	13.02.09	13.02.12	flytende	6M NIBOR	220.000
Kredittforeningen for Sparebanker	01.12.09	01.10.14	flytende	3M NIBOR	100.000
DnB ASA	21.06.10	20.08.13	flytende	3M NIBOR	60.000
Kommunekreditt	05.02.07	22.01.14	flytende	3M NIBOR	20.000

Sum pålydende **430.000**

Periodiserte renter og mer-/mindreverdi 11.980

Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid **441.980**

Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjenslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010359425	10.04.07	10.04.17	flytende	3M NIBOR	Åpent ansv. obl. lån	60.000
ISIN NO 0010255573	16.03.05	evig	flytende	3M NIBOR	Fondsobl. lån	50.000

Sum pålydende **110.000**

Underkurser -258

Periodiserte renter 603

Sum bokført ansvarlig lånekapital/fondsobligasjenslån **110.345**

25 Finansiell gjeld	2012	2011
Finansiell gjeld pr. 01.01	1.589.461	1.564.729
Opptak i perioden	387.000	310.000
Nedbetaling i perioden	-535.000	-290.000
Endring påløpte renter	29.873	4.732
Finansiell gjeld pr. 31.12.	1.471.334	1.589.461

Inkluderer gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån.

26 Fondsobligasjonslån

Banken tok opp et Fondsobligasjonslån på 50 mill 16.03.05 for å styrke kapitaldekningen. Lånet inngår i kjernekapitalen med inntil 15 % av denne (50 mill pr 31.12.12). Lånet forrentes til Nibor +1,5 prosentpoeng. Renten er for tiden 3,35% (4,68% pr. 31.12.11) og reguleres 16 . mars og deretter hver 3. måned. Renten betales etterskuddsvis på rentereguleringsdato.

Det ble i starten av 2012 tatt opp et nytt evigvarende fondsobligasjonslån på 80 mill., og som er fulltegnet i januar 2012. Lånet forrentes med Nibor + 5,5 prosentpoeng, for tiden 7,36%. Fondsobligasjonslånet godkjennes etter kapitalberegningsforskriften §3a tredje ledd som gjelder hybridkapital opptatt etter §3a andre ledd bokstav b. Det vil si at det nye fondsobligasjonslånet regnes som kjernekapital. Begrunnelse for låneopptaket var styrking av kapitaldekning for å imøtegå fortsatt vekst.

27 Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter

	2012	2011
Påløpte feriepenger og aga av feriepenger	3.367	3.129
Arbeidsgiveravgift	1.237	1.341
Resultatlønn/bonus	785	1.457
Periodiseringer	7.804	1.794
Sum påløpte kostn. og forskuddsbet. innt.	13.193	7.721

28 Annen gjeld

	2012	2011
Leverandørgjeld	2.815	1.824
Skattetrekk	1.896	1.528
Bankremisser	1.121	2.507
Merverdiavgift	211	207
Periodiseringer	4.625	3.416
Sum annen gjeld	10.668	9.482

29 Kapitaldekning

	31.12.12	31.12.11
Innskutt kapital	89.060	89.052
Opptjent kapital	286.057	259.336
Fondsobligasjonslån, jfr. note 24	130.000	50.000
Sum brutto kjernekapital	505.117	398.388
Fradrag for immaterielle eiendeler	5.417	6.818
Fradrag for urealiserte gevinster og andre fradrag	4.713	18.219
Utbytte avsatt, klassifisert som EK	9.200	10.000
Sum kjernekapital	485.787	363.351
Ansvarlig kapital, jfr. note 24	0	60.000
Urealiserte gevinster og 50/50 fradrag	2.368	10.046
Netto ansvarlig kapital	488.155	433.397
Beregningsgrunnlag kreditrisiko	2.599.042	2.519.318
Beregningsgrunnlag i % av forv.kap.	49,2 %	48,3 %
Kapitalkrav kreditrisiko	207.923	201.545
<i>Lokale og regionale myndigheter</i>	213	911
<i>Institusjoner</i>	13.860	14.706
<i>Foretak</i>	17.952	20.062
<i>Massemarkedsengasjementer</i>	0	478
<i>Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom</i>	154.583	143.666
<i>Forfalte engasjementer</i>	2.551	2.443
<i>Obligasjoner med fortrinnsrett</i>	1.631	1.803
<i>Andeler i verdipapirfond</i>	2.323	2.403
<i>Øvrige engasjementer</i>	14.810	15.073
Kapitalkrav operasjonell risiko	14.193	14.382
Fradrag i kapitalkravet	-1.183	-1.935
Totalt kapitalkrav	220.933	213.992
Kapitaldekning	17,68 %	17,20 %
Kjernekapitaldekning	17,55 %	14,40 %

Banken har som mål og ha en kapitaldekning på over 15% og en kjernekapitaldekning på 12,5%.

30 Pensjonsforpliktelser

Banken har en ytelsesbasert pensjonsordning og en innskuddsbasert pensjonsordning dekket gjennom DnB Livsforsikring. Banken ga i 2010 alle ansatte anledning til å gå over til innskuddspensjonsordning. Alle nyansatte meldes også inn i denne ordningen. I alt 21 ansatte er med i denne ordningen og innbetalt premie for 2012 er 381 mot 306 i fjor.

Forpliktelsen gjennom den ytelsesbaserte ordningen dekker 40 fast ansatte og 8 pensjonister. Banken har også en forpliktelse knyttet til AFP. Den etterfølgende oppstilling omfatter begge disse ordningene. Forutsetning for dødelighet og levetid er basert på publiserte statistikker og erfaringer. Forutsetningen om diskonteringsrente er bygget på regnskapsstiftelsens nye veiledning vedrørende benyttelse av OMF som diskonteringsrente. Banken mener det foreligger et dypt marked for OMF –obligasjoner.

Ved beregning av de framtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	31.12.12	31.12.11
Diskonteringsrente	3,8 %	2,7 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,0 %	4,8 %
Lønnsregulering	3,5 %	4,0 %
Årlig forventet G- regulering	3,3 %	3,8 %
Pensjonsregulering	3,3 %	0,7 %
Avtalefestet pensjon, antatt uttakstilbøyelighet	ia	ia

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:	31.12.12	31.12.11
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3.412	1.536
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelser	1.049	1.030
Pensjonskostnad (brutto)	4.461	2.566
Forventet avkastning av pensjonsmidlene	1.079	1.007
Bortfall AFP/Resultatført estimatavvik	716	159
Kostnadsført arbeidsgiveravgift	311	243
Administrasjonskostnader	183	161
Sum pensjonskostnader	4.592	2.122

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser vedrørende kollektive ordninger, førtidspensjon banksjef og AFP.

	31.12.12	31.12.11
Estimert påløpt pensjonsforpliktelser inkl. aga	47.279	40.248
Estimert verdi av pensjonsmidlene	23.576	21.784
Estimert underdekning pr. 31.12.	23.703	18.464
Amortisert avvik	-16.861	-13.973
Netto pensjonsforpliktelse	6.842	4.491
Inkl. arbeidsgiveravgift	2.930	2.266
Av dette utgjør nto. forpl. førtidspensjon banksjef	1.615	0
Av dette utgjør nto. forpl. usikret ordning (AFP)	56	179

Endring i ytelsesbasert forpliktelser	2012	2011
Pensjonsforpliktelse 01.01	40.248	30.376
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3.948	1.344
Rentekostnad	1.049	1.030
Aktuarielle tap/(gevinster)	2.470	7.940
Utbetalte ytelser	-436	-442
Pensjonsforpliktelse 31.12 inkl. aga	47.279	40.248

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi	2012	2011
Virkelig verdi pensjonsmidler 01.01	21.784	18.688
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1.079	1.007
Aktuarielle (gevinster)/tap	-686	-803
Bidrag fra arbeidsgiver	1.725	3.227
Utbetalte ytelser	-326	-335
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	23.576	21.784

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene var 372 i 2012, 843 i 2011, 864 i 2010, 682 i 2009 og -642 i 2008.
Forventet bidrag til ytelsesplaner for 2013 er 972.

	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdien av den ytelsesbaserte pens. forpl.	47.279	40.248	30.376	28.824	27.737
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	23.576	21.784	18.688	17.202	12.736
Underskudd/(overskudd)	23.703	18.464	11.688	11.622	15.001
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	2.470	7.940	2.531	-1.572	4.412
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	686	-803	-669	1.798	-3.328

Prosentvis sammensetning av pensjonsmidler (kontrakten er forsikret i porteføljen til DnB Livsforsikring AS):

	2012	2011
Aksjer og andeler	9,2 %	9,2 %
Omløpsobligasjoner	15,6 %	15,2 %
Pengemarked	18,3 %	22,3 %
Anleggsobligasjoner	36,8 %	35,0 %
Eiendom	18,3 %	17,8 %
Annet	1,9 %	4,0 %

31 Egenkapitalbevisiere

Banken har egenkapitalbeviskapital på 80 mill. fordelt på 800.000 egenkapitalbevis.
Egenkapitalbevisierenes rettigheter følger forskrift om egenkapitalbevis i sparebank.

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.12:	Antall	Andel
MP Pensjon	75.000	9,38 %
Berg Invest Holding AS	72.000	9,00 %
Schlösser-Møller Gruppen AS	32.000	4,00 %
Allum Gerd Ninni	26.348	3,29 %
Sparebankstiftelsen DnB Nor	20.700	2,59 %
Ronaldinho AS	20.000	2,50 %
Rakon AS	17.000	2,13 %
Gunnar Horten	15.800	1,98 %
Kjell Petter Johansen	15.000	1,88 %
Fossum Sigvard	12.700	1,59 %
Haslum Industri AS	12.076	1,51 %
Anders Heggem	11.050	1,38 %
Hans Hvistendahl Backer	10.109	1,26 %
Iver Albert Juel	9.506	1,19 %
Lian Tor Peder	9.229	1,15 %
J Berg Holding AS	8.100	1,01 %
Ola Løkbakks Fond	7.850	0,98 %
Lega AS	7.800	0,98 %
Eilif Ansgar Røbech	7.500	0,94 %
Leidulf Gravråk	6.734	0,84 %
Øvrige	403.498	50,44 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	800.000	100,00 %
Totalt antall egenkapitalbevisiere	556	

Egenkapitalbevisbrøk 01.01.	2012	2011
Eierandelskapital	80.000	80.000
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-16	-69
Overkursfond	9.068	9.068
Utjevningsfond	323	963
A. Sum egenkapitalbevisierenes kapital	89.375	89.962
Grunnfondskapital	242.808	221.566
Annen EK ikke resultatført	16.204	15.490
FUG	-23.124	-22.024
Foreslått utbytte/gaver	-12.050	-10.050
B. Sum grunnfondskapital ekskl. FUG/utbytte	223.838	204.982
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	28,5 %	30,5 %

*) Egenkapitalbevis eid av nærstående er inkludert.

Banken stiller garanti for lån som er formidlet til Terra Boligkreditt (TBK). TBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60% av panteobjekt. Betalingsgarantiene overfor TBK består av 723 avtaler mot 595 i fjor. Garantibeløpet er tredelt jfr. egen note om Terra Boligkreditt. Årlige garantiprovisjoner utgjør ca. 0,04 mill. kr.

Banken har pr. i dag ikke systemer som kan beregne eksakt nåverdi av den fremtidige provisjonsinntekten på hver enkelt garantiavtale. Nåverdi av den fremtidige årlige innbetalingen er beregnet til ca. 3,5 mill.kr. lik fjoråret, dette ut i fra en gjennomsnittlig garantitid på 4 år. Det er benyttet en forenklet metode for å beregne nåverdien av denne eiendelen og forpliktelsen. Eiendelen og forpliktelsen er pga. usikkerheten i beregningen og at den ikke utgjør noen resultateffekt, ikke medtatt i regnskapet som eiendel eller forpliktelse.

Det har ikke vært foretatt utbetalinger på garantier i 2012 eller 2011. Banken stiller samme krav til sikkerheter på garantier som for øvrig kredittgivning, jfr. note 3.

Finansielle garantier skal innregnes etter reglene i IAS 39.14 og måles etter reglene i IAS 39.43 og IAS 39.47 jfr IAS 39.AG4 med mindre reglene i IAS 39.29-37 jfr IAS 39.AG47-AG52 kommer til anvendelse. Det finnes ikke unntak fra dette. Innregningen gjøres ved at garantiforpliktelsen vises som en gjeldspost, og en tilhørende fordring på garantiprovisjoner. Så lenge garantiforpliktelsen ikke er påvirket av IAS 37 (jf. IAS 39.47(c)(i)), vil balanseføringen av garantiforpliktelsen ikke ha resultatmessig effekt. Vår vurdering har derfor vært at de finansielle garantiene ikke er vesentlige for bankens regnskap, og at inntil vi har systemer for å gjennomføre nøyaktige beregninger kan en balanseføring utelates, med referanse til IASBs rammeverk paragraf 30. De finansielle garantiene er pr. i dag ikke balanseført, og det gjøres en løpende inntektsføring av garantiprovisjoner.

33. Sparebankenes Sikringsfond

Det er ikke innkrevd avgift de siste 2 årene.

34. Leieavtaler

Bankens avdelingskontorer på Ler og Korsvegen holder til i leide lokaler. Leieavtalene utgår i 2013 og 2014 for hhv. Korsvegen og Ler. Årlig leie for lokaler til filialene er 148 mot 125 i fjor. Melhus Sparebank sin leieavtale med Folkets Hus i Trondheim vedr. 450 kvm utløper i 2014. Leiekostnadene er i år 1.091 mot 1.251 i fjor. I tillegg leies nå lokaler hos Heimdal Eiendomsmegling AS på Rosten, med en kostnad på 91.

35. Hendelser etter balanse dagen

Styrets forslag til utbytte er på 9,2 mill. kr. for 2012. Endelig vedtak foretas eventuelt i forstanderskapet 28. februar 2013, jfr. note 13.

KONTROLLKOMITEENS MELDING FOR 2012

Kontrollkomiteen har i året 2012 hatt 5 møter og behandlet 18 saker. Kontrollkomiteen har utført sitt verv i.h.h.t. Sparebankloven og instruks for kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har gjennom stikkprøver kontrollert at bankens verdipapirer, pantobligasjoner, gjeldsbrev, deponerte verdier, garantidokumenter, forvaltede og oppbevarte midler er til stede. Videre har kontrollkomiteen gjennomgått styrets forskjellige utlån og sett etter at forvaltningen av sparebankens midler er i overensstemmelse med reglene i Sparebankloven.

Revisjonsarbeidet har vært ajour og er utført tilfredstillende.

Revisjonens antegnelser gjennom året er tilfredstillende besvart.

Kontrollkomiteen har fått seg forelagt de papirer og opplysninger den har bedt om.

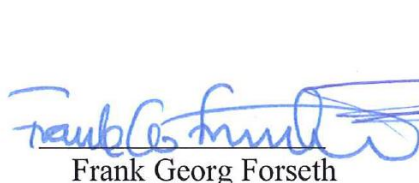
Bankens virksomhet har vært i samsvar med Sparebankloven, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken plikter å rette seg etter.

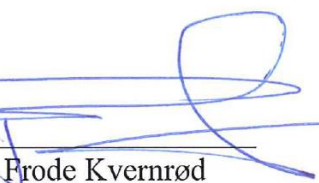
Kontrollkomiteen har gjennomgått bankens årsoppgjør, styrets og revisjonens beretning for året 2012.

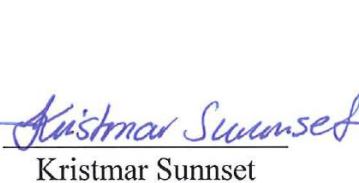
Nedskrivninger anses forsvarlige.

Kontrollkomiteen tilrår overfor forstanderskapet at det fremlagte resultatregnskap og balanse fastsettes som bankens regnskap for 2012.

Melhus, den 28.02.2013.

Frank Georg Forseth

Frode Kvernød

Kristmar Sunnset

Til Forstanderskapet i Melhus Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Melhus Sparebank. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, endringer i egenkapitalen og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Melhus Sparebank per 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

PricewaterhouseCoopers AS, Brattørkaia 17 B, NO-7492 Trondheim

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 14. februar 2013
PricewaterhouseCoopers AS

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor

HOVEDTALL MELHUSBANKEN

Beløp i tusen kroner og i % av midlere forvaltning

Resultat	2012		2011	
Renteinntekter	222.731	4,30 %	219.625	4,47 %
Rentekostnader	138.572	2,68 %	137.742	2,80 %
Rentenetto	84.159	1,62 %	81.883	1,67 %
Netto andre driftsinntekter	51.807	1,00 %	21.748	0,44 %
SUM driftsinntekter	135.966	2,63 %	103.631	2,11 %
Personalkostnader	36.807	0,71 %	31.969	0,65 %
Andre driftskostnader	34.302	0,66 %	30.611	0,62 %
SUM driftskostnader	71.109	1,37 %	62.580	1,27 %
Driftsresultat før tap	64.857	1,25 %	41.051	0,83 %
Tap på utlån	2.139	0,04 %	676	0,01 %
Andel av resultat tilknyttet selskap	820	0,02 %	1.226	0,02 %
Driftsresultat før skatt	63.538	1,23 %	41.601	0,85 %
Skatt	11.291	0,22 %	11.523	0,23 %
Årsresultat	52.247	1,01 %	30.078	0,61 %

Nøkkeltall	2012	2011
Fra balansen		
Forvaltningskapital	5.284.266	5.211.895
Midlere forvaltningskapital	5.179.159	4.916.736
Utlån til kunder	4.352.732	4.142.159
Utlån til Terra Boligkreditt	1.084.076	866.957
Innskudd fra kunder	3.393.333	3.240.464
Gj.snittlig Egenkapital	350.703	326.941
Rentabilitet m.v.		
Driftskostnader i % av driftsinntekter	52,30 %	60,39 %
Driftsk. i % av driftsinnt. ekskl. kursgev./utb.*	62,69 %	59,20 %
Resultat i % av midl. Forv.kapital	1,01 %	0,61 %
Resultat i % av gj.snittlig Egenkapital	14,90 %	9,20 %
Resultat før skatt i % av forvaltningskap.	1,23 %	0,85 %
Provisjonsinnt. (banktj.) i % av totale innt.	17,10 %	19,86 %
Antall årsverk	51	49
Antall bankkontor	5	5
Midlere forvaltningskapital pr. årsverk	101.552	100.342
Soliditet		
Ansvarlig kapital	485.787	433.397
Kapitaldekning	17,68 %	17,20 %
Kjernekapitalprosent	17,55 %	14,37 %
Bokførte tap i % av utlån pr. 1.1	0,05 %	0,02 %
Nedskr. utlån. i % av brutto utlån	0,46 %	0,48 %
Finansiering - likviditet		
Innskudd i % av utlån	78,32 %	78,61 %
Økning forv. kapital siste 12 mnd	1,39 %	12,52 %
Økning utlån i % av utlån pr. 1.1.	5,08 %	8,58 %
Utlånsvekst siste 12 mnd. inkl. TBK	8,54 %	7,18 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	4,72 %	19,91 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	43,90 %	76,00 %

Egenkapitalbevis (EKB)		
Egenkapitalbevisbrøk	28,5 %	30,5 %
Antall utstedte bevis	800	800
Børskurs	138	148
Børsverdi	110.400	118.400
Bokf. egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	112	124
Resultat per EKB	18,65	11,47
Utbytte per EKB	11,5	12,5
Pris / Resultat per EKB	7,40	12,90
Pris / Bokført egenkapital	1,24	1,19

*) ekskl. gevinster/tap på aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat, samt utbytte fra Terra Gruppen AS.

FORSTANDERSKAPET

Innskytervalgte

Bjerkaker, Bård (nestleder)
Borten, Even (leder)
Duesten, Olav
Eid, Bodil
Hummelvoll, Terje
Løhre, Else
Løseth, Petra
Sunnset, Kristmar

Varamedlemmer

Holthe, Berit J.
Berg, Jan
Mørkved, Siv
Reitan, Ketil

Kommunevalgte

Bjørseth, Ingebrigt
Bøhle, Erling
Børseth, Tove
Gråbak, Sigmund
Larsen, Marit
Løfaldli, Guro
Myhr, Per Agnar
Segtnan, Britt Rønning

Varamedlemmer

Fjelle, Berit Wold
Høiseth, Lars
Restad, Stein
Øien, Atle

Ansattevalgte

Aune, Kari
Berge, Per Arne
Holshaug, Karl
Klestad, Britt
Kvaal, Magnar
Langørgen, May-Liss
Losen, Eli
Tyskø, Terje

Varamedlemmer

Angvik, Kjellaug Krogh
Bollingmo, Esten
Skjervold, Elin
Vandvik, Ståle

Egenkapitalbevisiere

Arne Huser *
Forseth, Frank
Hagen, Atle
Helgemo, Jan Erik
Losen, Anders J.
Olsen, Tor Otto
Rathe, Anna E.
Wehn, Ragnar

Varamedlemmer

Nideng, Ingeborg
Skånøy, Kåre
Tøndel, Jørgen
Wangberg, Jørn

Styremedlemmer

Berg, Bjarne (leder)
Bollingmo, Esten (ansattvalgt)
Bringedal, Marianne
Gagnås, Bernt (nestleder)
Tangvik, Inger
Temre, Jo Stein
Øverbø, Roar

Varamedlemmer

Helgemo, Jan Erik
Holthe, Berit J.
Segtnan, Britt R.
Vandvik, Ståle (ansattvalgt)

Kontrollkomiteen

Forseth, Frank
Kvernød, Frode (leder)
Sunnset, Kristmar

Varamedlemmer

Løhre, Else
Løseth, Petra

* Representerer Sparebankstiftelsen DnB NOR

Melhusbanken støtter lokale organisasjoner og idretten

MelhusBanken er en viktig støttespiller for lag og organisasjoner. Vi bevilger hvert år et betydelig beløp av årets resultat til ulike formål i bankens nærområde. Lag, organisasjoner og enkeltpersoner driver viktig arbeid for barn, ungdom og eldre, og vi gir økonomisk støtte til mange av disse. Støtten gis i form av gaver, prosjektmidler og priser.

I tillegg er MelhusBanken hovedsponsor for Flå Idrettslag – Gauldal Sykleklubb Heimdal Idrettsforening – Idrettslaget Leik - Kattem I.L. – Melhus I.L. Melhus/Gimse Handballklubb og I.L. Trønder-Lyn. Banken støtter idretten med betydelige beløp gjennom disse sponsoravtalene.

Vi vil gi ros til alle som deltar i disse organisasjonene og vi ønsker dem lykke til i det videre arbeid!

GIMSE IDRETTSLAG

FLÅ IDRETTSLAG

MELHUS BANKEN
Dine ønsker - vår utfordring!

HOVEDKONTOR

Postboks 40 – 7221 Melhus

Tlf.: 04230 – Fax: 72 87 80 80

post@melhusbanken.no

www.melhusbanken.no

NO 937 901 291

AVDELING TRONDHEIM

Postboks 669 Sentrum

7407 Trondheim

Besøksadresse:

Olav Tryggvassonsgt. 5

Tlf.: 73 80 77 77

Fax: 73 80 77 70

AVDELING HEIMDAL

Postboks 117 Heimdal

7473 Trondheim

Besøksadresse:

Ringvålveien 12

Tlf.: 72 59 58 80

Fax: 72 59 58 90

AVDELING LER

7234 Ler

Tlf.: 72 85 27 20

Fax: 72 85 27 21

AVDELING KORSVEGEN

7212 Korsvegen

Tlf.: 72 85 44 32

Fax: 72 85 44 33